

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII.

14. ZÁŘÍ (SEPT.) 1935.

ČÍSLO (NO.) 790.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS. MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.
... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —

Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: — Address:

"ČESKÁ ŽENA"
1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

- 8.—Neděle—Narození Panny Marie.
- 9.—Pondělí—Petr Klav.; Felix.
- 10.—Úterý—Mikuláš Tolent.
- 11.—Středa—Pafuuc; Protus.
- 12.—Čtvrtek—Jména Panny Marie.
- 13.—Pátek—Amát, b.; Notburga.
- 14.—Sobota—Povýšení sv. Kříže.

Vodní pára v rostlinách. Víme, že voda teče rostlinou nahoru mnoha tisíci jemných trubiček, vytvořených dřevnatou částí rostliny. V poslední době však bylo seznáno, že neteče tak, jako stoupá voda trubkami vodovodu, neteče v souvislých proudech plnou trubičkou, zvláště když je sucho. Voda tvoří jen povlak, který lpí na stěnách trubiček a stoupá, uvnitř je však dutina,

vyplněná vodními parami. Tato nová teorie se podstatně liší od všech starých, jež dosud hlásaly, že voda v tenkých trubičkách vláken má podivnou pevnost, soudržnost, jako kdyby to byly tenké drátky, udělané z vody, a za tyto drátky táhne stále složitý mechanismus při vypařování v listech, a tím dostává vodu nahoru. Tenoučké sloupečky vody, kapiláry vody, mají prý totiž vlastnosti, jako kdyby byly zhotoveny z pevné látky. Tato kapilární teorie je stará asi 20 let a všeobecně uznávána. Nové pokusy na Stanfordské universitě dokazují její opak. Jak již uvedeno, voda prý stoupá jen podél stěn trubiček. Uvnitř je vodní pára a ta stoupá nahoru mno-

hem rychleji než voda, to je základní vlastnost páry, a při tom strhuje vodu po stěnách s sebou. Jedině když má rostlina velký nadbytek vody, jsou vlákna plná. Tímto výkladem je silně otřesen dosavadní výklad kapilární.

Nenávidí lihoviny

Můžete mu to usnadnit, aby se porvolna vzdal nemirného pití whisky, jaloovce nebo vína. Jednoduše přidejte CRAVEX prášek do jeho kávy, čaje, lihoviny neb tekutého pokrmu—bez vůně a chuti bráný tímto způsobem. Bezpečný a neškodný. Bez jeho vědomí, jeho chuť na lihoviny by měla v brzkou zmlout. Spokojenost se vrátila do mnoha domovů,—proč ne do Vašeho? Zasláno poštou vyplacené, v jednoduchém obalu, za \$1.00 CRAVEX CO., Dept. CZ-2, P. O. Box 122, West Los Angeles, Cal.

Phone Niles 9808.

J. Vosmik, Jr.

Established 1895.

MONUMENTS
and
HEADSTONES

6875 Milwaukee Ave.
Niles, Ill.

LUČNÍ THÉ

pro všechny vnitřní bolesti, nastuzení a flu. 50c balíček vyplacené.

J. L. Irwinsky, Banner, Okla.

ZBAVTE SE BOLESTÍ NOHO!

At' jsou to zanícené kotníky, spletené žíly, boláky, otevřené rány, Dr. A. J. Novákové

HOJIVÁ MAST KORUNA

bezpečně a rychle pomůže. Na kuřoka, kotníkové a jiné mozoly, otlačení na chodidle, moje náplasti

NO-CORN PLASTER

všech muk vás zbaví. Užívám obojí ve své praxi již 30 let a poradím Vám dobře. — Velká krabice Koruny 75c, menší 50c. Soubor 6 náplastí na kuřoka, "bunions" nebo na chodidla a velkou krabici Koruny vyplacené poštou \$1.00.

DR. ANNA J. NOVÁK

chiropraktka

3955 W. 26th St. Chicago, Ill.

Pravá česká povídla

švestková,
ananasová,
malinová a
meruňková
Prune,
Pineapple,
Raspberry and
Apricot Jams.)

PRO ČESKÉ HOSPODYŇKY NA VENKOVĚ

zasíláme po celých Spoj. Státech za ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající povídla a zavařeniny.

Pište si o cenník.

KOŘÍNEK'S BAKERS' SUPPLY COMPANY,

4830 W. 25th St. Cicero, Illinois
Ryze česká firma.

Zlatá Žíla

Zbavte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jenž svou utišující a hojící působivostí má za účel, aby bolesti a nepříjemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpět když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí domova, bez nepříjemností, ztráty času a velkých výloh? — Objednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete 66c přímo nám, pro trubičku HEMROCOLU, s cenným příkladem a obdržíte vše s podrobným návodem k používání obratem pošty.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál je předem zkusit, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Pište na: Manford Co., 3906 Laclede (Dept. 57), St. Louis, Mo.

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Klášterní Čaj

z Karpatských léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratě, vysokého tlaku krve, žaludku, ledvin, měchýře, nespavosti, jater, a vyrážek. Vrací zdraví stav těla.

Cena \$1.00 vyplacené.

PATRIA TRADING CO.

5210 Broadway Cleveland, O.

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afričských Misionů
Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není třeba obnovovat.)

Také zemřelí mohou být zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROČ. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 14. ZÁŘÍ (SEPT.) 1935.

ČÍSLO (NO.) 790.

Česká kněžna—sv. Ludmila.

Česká kněžna sv. Ludmila.

(Ku dni 16. září.)

Kdo byl v starobylém chrámu Páně u sv. Jiří na Hradčanech v Praze, viděl po pravé straně hlavního oltáře hrobku sv. Ludmily, mučednice Páně, dědičky České země, a mysl jeho zalétla do šedé dávnověkosti, kdy sv. Ludmila ve staré vlasti České žijíc, nám krásné příklady ctnosti zůstavila. Sv. Ludmila byla dcera Slavibora, vladyky župy Mělnické, a Lidoslavovy, manželky jeho.

Dospěvši v pannu, provdala se za Bořivoje, vojvodu země České, kterýž uvěřiv v Krista Pána spolu se svou manželkou od sv. Methoděje pokřtěn byl. Přijavši sv. Ludmila víru Kristovu, hleděla všemožně, aby netoliko dle názvu křesťanskou slula, ale i skutky bohumilými víru Kristovu vyznávala; vedla život skromný, nábožný a svatý, trvala i v noci na modlitbách, z lásky k Bohu pomáhala chudým, byla přívětivá ke každému, ochotná přispěti všem, kdož ji o radu a pomoc žádali.

Ale jako na každého smrtelníka, tak i na tuto věrnou vyznavačku víry Kristovy přišly doby strastí a protivenství, zvláště od její vlastní snachy Drahomíry, která záviděla jí lásku a vážnost lidu všeho. Strojila úklady sv. Ludmile, aby se jí zbavila. Utiskovaná kněžna uchýlila se na hrad Tetín, — kdež v soukromí chtěla žíti Bohu svému; ale zášť Drahomíry pronásledovala ji až do té samoty. Uradivši se s několika bezbožníky rozhodla se tchýni svou zavraždit. Kněžna tušíc blízkou smrt, poslala pro kněze Pavla Kajchu, kázala mu mši svatou sloužiti, vyzpovídala se a přijavši Nejsv. Svátost Oltářní, poručila duši svou v ruce Boží. Na večer, když už dlela v ložnici, přihnali se od Drahomíry najatí vrahové a strhnuvše ji s postele, tloukli hlavou její o klekátko, na němž se modlivala, a vlastním jejím závojem ji uškrtili.

Jak Bůh hned po smrti své zalí-

bení nad věrnou služebnicí svou světu ukázal, zřejmě ze zpráv o nadpřirozené vůni vanoucí z hrobu, o světle, hrob v noci ozařujícím, o slepci, který dotknuv se hrobu, prohlédl. Později, když tělo sv. Ludmily z Tetína do Prahy přineseno býti mělo, byla rakev, ve kteréž položeno bylo tělo její, zpuchřelá, ale tělo bez nejmenšího porušení nalezeno a s velikou úctou do Prahy do kostela sv. Jiří přivezeno, zde do hrobky uloženo. Bůh mnohými zázraky hrob její oslavil.

Sv. Ludmila vychovala českému národu knížete míru, sv. Václava. Svatá babička vychovala svatě vnouče. Kéž i naše české zbožné ženy a babičky vychovají našemu národu vzorné křesťanské Václavy, jichž zvláště v těchto dobách tolik je třeba! Ano, potřebujeme vzorných, zbožných Ludmil a statečných křesťanských zbožných Václavů!

Jak známo, roku 1921, bylo tomu 1000 let, co sv. Ludmila, babička sv. Václava, mučednickou smrtí na hradě Tetíně zemřela. — Stalo se tak v září r. 921. V Čechách i zde v Americe byla tato 1000-letá ročenka smrti sv. Ludmily důstojně, na mnohých místech velikolepě oslavena.

V Čechách konaly se zvláštní oslavy v těch místech, kde sv. Ludmila žila a působila. Tak byla slavnost na Mělníce, blízko rodiště jejího; na Levém Hradci, na Tetíně a 18. září u hrobu jejího na hradě pražském v kostele sv. Jiří, kde je její hrobka. — Oslav těchto v Čechách účastnil se všechen katolický český lid.

Náš český katol. lid zde ve Spojených Státech má též ve veliké úctě sv. Ludmilu. Velmi četné spolky v naší nejstarší České Římsko-Katol. Ústě. Jednotě Zen Amer. a v jiných ženských katol. jednotách, zvolily si za svou patronku a orodovnici českou kněžnu, sv. Ludmilu.

V českých chrámech zde v Americe jsou na oltářích její sochy a obrazy. V česko-katol. rodinách dáváno jest často na křtu svatém děvkám jméno sv. Ludmily.

Také některé česko-katol. osady mají zasvěceny své chrámy ku cti sv. Ludmily a to: Pěkný gotický chrám, zasvěcený sv. Ludmile je v Chicagu, Ill. Ve městě Cedar Rapids, Iowa, mají též pěkný kostel sv. Ludmily, a v městečku Wied, Texas, je zasvěcena pěkná kaple sv. Ludmile.

Roku 1921., kdy se oslavovala 1000-letá ročenka mučednické smrti svatě Ludmily, české katol. ženy a dívky, zvláště členky I. Ú. J. Z. Amer., na vybidnutí Dra H. Dostála, obětovaly slušný obnos na zakoupení věnců a palem, jakož i velikých svíc na slavnost, konanou v Praze 16. září, 1921. Vence a palmy nesený byly tehdy ve slavnostním průvodu, na nichž byly hedvábné šerpy s přiměřenými nápisy, jež hlásaly lásku a úctu k světicí Ludmile se strany českých katol. žen a dívek v Americe žijících, a mohutné svíce při zvláštních slavnostech hoří na oltářích, zbudovaných nad hrobem sv. Ludmily, v kapli chrámu sv. Jiří na Hradčanech.

O, svatá Patronko naše, Ty lidumilá a lid svůj český milující, oroduj za těžce zkoušenou naši vlast, v níž víra Tvá katolická tolik je pronásledována od svých vlastníků! Oroduj i za nás zde v cizině, za ty své děti české, aby naše sv. víra a sladká řeč, již jsi se modlit učila sv. Václava, zde nezhylna. —

Motýlí křídla s ventilátory.

Motýlí křídla mají na okrajích a na kořenu šupin četné drobné otvory. Jsou to konce nesmírně jemných vzduchovodných trubek, jejichž význam byl dlouho sporný. Konečně bylo dokázáno, že tyto trubky slouží motýlu při letu za ventilátory. Jakmile badatel Poritier při svých pokusech uzavřel trubky olejem, byli motýli po krátkém letu již zcela vysílení. Z toho usoudil, že v klidu postačí otvory trachej zcela k zásobování těla vzduchem, jakmile však dojde — jako při letu — k většímu svalovému napětí, je třeba zvýšit přívod kyslíku, k čemuž slouží zmíněné vzduchovodné trubky.

M. Nováková:

DVA POUTNÍCI.

Přilétla k nám "Česká Žena",
dlouhou cestou unavena
z dalekého Severu;
zpříjemnit nám přišla chvíle
snůškou četby ušlechtilé
za poledne—k večeru.

Za vděk vzavši prostým stolem
přivábila všechny kolem,
na všech tvářích, touhu zřít:
"Kéž bych moh' ji první mítí,
četbou duši nasytiti,
úsmek si utvořit!"

A když žádost ukojena
"Žena" pozorně přečtena;
škoda! řekne mnohý zas;
kdyby raděj další číslo
takhle zrovna zítra přišlo;
týden, to je dlouhý čas!

Do všech koutů Ameriky,
do Evropy, do Afriky
a kam všude jinam jde!
Často v cizineckém moři
český ostrůvek jen tvoří,
hrstí české četby své.

Na tajemné struny hraje,
že led lhostejnosti taje
ohníčkem, jenž plane z ní;
nitkou spojuje nás z dále,
abychom se netrhali
jako celek národní.

Kdo by neznal svého času
výborného listu "Hlasu"
s literárním bohatstvím?
Můžeme si blahopřáti
k tomu, že jej smíme zváti,
katolickým listem svým!

"Hlas" jest česko-katolický,
pamatujte na to vždycky!
Svůj k svému se rázně hlas!
Komu těžkosti své světit,
komu vždycky možno věřit?
Jest to především náš "Hlas".

Katolíků hájí práva,
příklady nám lásky dává—
kdo pak jiný—ne-li "Hlas"?
Otevře nám každou sbírku,
poslední má uzavírku —
česko-katolický "Hlas".

A tak tito Poutníčkové
putují k nám v vlasti nové
rok po roku v důvěře,
že nás uchrání svým štítem
proti nepříteli lítém,
proti kultu — nevěře.

Podporujme štědře dílo,
aby se mu usnadnilo
těžké jeho poslání.
Pláme povinnosti k němu,
aby v hesle: "Svůj vždy k svému"
bylo věrné konání.

Pavla Dvořáková:

Marta a Marie.

Jednou na počátku února opření
o zeď proděravěnou střelnými, hle-
dice k poušti, mluvili o Německu.
Z řeči Bergerovy bylo patrné, že
Německo dobře zná, ač těžko by-
lo i potom říci, je-li opravdu sám
Němec. Kramerova poznámka o
faustovské duši německé politiky,
vnutila mu do očí úsměv. Slezák,
ač byla tma, jež v této zeměpisné
šířce je vždy po západu slunce —
cítil ten úsměv více než viděl. A
slyšel pak i to veselí v hlase.

"Jak si představujete tu faustov-
skou duši? Jako dosud zapsanou
d'áblu nebo vykoupěnou utrpením
Markétčiným," zeptal se a pak do-
dal. "Nelamte si mladíku hlavu
takovými to nesmysly tady v legii.
Buďte rád, že jste jim utekl. Život
není problémem Faustovým, život
je daleko jednodušší — dá se pře-
vésti do jediného pojmu — pojmu
hladu. Od prvního zaplakaní až do
hrobu není to naše slzavé údolí
nic, než hlad. Nasytit se, to je pra-
vá otázka Hamletova — to je to
jediné pravé být či nebýt. A kdo
myslí jinak, dočká se jen rozčaro-
vání. Pohled'te" — vztáhl ruku.
V té chvíli vylezl nad zubatý lem
hor měsíc a v suchém vzduchu či-
stý, jen nepatrně zardělý, rozsvítil
poušť a zaleskl se mdle na sany-
trových zrcadlech.

Kramer i Slezák sledovali Ber-
gerovu ruku.

"Cítíte tu poušť? Cítíte tu její
hladovost?"

V té chvíli se ozval šakal a jeho
hlas byl jako zoufalé volání ztra-
ceného. Zachvěli se.

"Říkají jí — břicho Sahary. —
Není to případný název? Jděte tam
a pochopíte, co je to život. Budete
žízňat a hladovět, nejen po vodě a

po mase — po všem. Do vaší sa-
moty se vplíží d'ábel."

"Nechte toho, Bergere", řekl
drsně Slezák. "Posmíváte-li se ži-
votu, nemusíte kazit Kramera, —
Kramer se chce vrátit."

Berger pohlédl na Slezáka. —
"A vy myslíte, že já se nechci vrá-
tit?" zeptal se s úsměvem.

"Je nás tady více, kteří se ne-
chtí a nemohou vrátit."

"A o mně si myslíte?"

"Že nechcete, proč, to je vaše
věc — a nejsem na to zvědav. —
Neotravujte však Kramera, potře-
buje víry v život — a ne tohle, co
byste mu chtěl naočkovat."

Ta poušť je sama o sobě dosti
zlá, aby v člověku se líhly všeli-
jaké nápady.

Kramer odešel a zůstali sami
dva. —

Berger mlčel, hledě do dálky a
Slezák si myslil, že je uražen jeho
příkrými slovy, ale nebyl.

"Měl jste pravdu, Malino", —
promluvil, "ten hoch se chce vrá-
tit, chce žít a kdo chce žít, musí
věřit životu. A co vy, Malino, —
proč vy jste tady?"

Slezák neodpověděl hned, tepr-
ve za chvíli, ale nebyla to vlastně
odpověď.

"Mýlíte se, Bergere, někdy člo-
věk ani nemůže žít — ač ví, jak
život je krásný."

"Vína?" zeptal se Berger.

"Jsou různé viny, nejhorší ty,
jichž lidská spravedlnost netrestá.
Jimi lidská srdce trpí nejvíce."

A Berger pokývl.

Druhého dne nato napsal Sle-
zák onen dopis Marii.

Poručík, jejich velitel, řekl jim
totiž ráno. "Nahoře se to začíná
hýbat, za chvíli nám tu bude ve-

selo". A Slezák jist, že tam někde nahoře na něho čeká hrob, nemohl přemoci touhy, aby se nerozloučil, aby nepoprosil za odpuštění.

XIII.

Slezák týden po tom, kdy dával se nespokojen sám se sebou za velbloudí hlídkou, jež přivezla a nyní odvážela poštu, nespokojen, protože si trpce vyčítal, že hlásí se ještě k Marii, zažil podivné setkání. —

Vraceje se s Bergerem z obhlídky, zastavili se na karavanní stanici. Před budovou i na nádvoří byla řada velbloudů, s nichž snášelo několik sluhů náklad. Byla to událost, protože neviděli cizí tváře již kolik týdnů. "Kam?" zeptal se vůdce, zamračeného Araba, — jenž se díval na jejich uniformu s nechutí, špatně tajenou.

"Timbuktu", řekl neochotně a odešel od nich.

"Taky jeden z těch loupežníků", řekl Slezák a šel do budovy a Berger váhavě za ním.

Když se Slezák rozhlédl místnosti, tmavou a špinavou, uviděl Evropana, ležícího na polním lehátku. Byl to padesátník, rozumných, bystrých očí, který spatřiv ho, vstal. "Všechno v pořádku", řekl, myslí, že Slezák přichází kontrolovat jeho papíry, a podav mu je, představil se: — "Jsem profesor Wallpool."

"Jdu se jen podívat, kdo zde je — a varovat vás před tím vůdcem, tomu chlapovi bych příliš nedůvěřoval, my ho tady trochu známe." Nedomluvil však, protože v té chvíli vešel mladý člověk, oblečený stejně v bílém plátěném obleku jako prvý. Slezák vytřeštil na příchozího oči.

"Můj sluha", řekl profesor, povšimnuv si, že Slezák hledí upřeně na mladíka.

"A to, co jste mi řekl o mém vůdci, to může být pravdou, ale ještě dnes dorazí sem za mnou druhá část mé výpravy. Dvacet chlapíků, již se nebojí", otevřel však jen ústa a nedopověděl. Slezák v té chvíli skočil po mladíkovi, popadl ho a přitáhl k oknu.

"Tady jsme se tedy sešli", řekl chraptivě, drže mladíka rukama

jako v kleštích.

Mladík nejdříve byl jen překvapen, ale teď zbledl a začal se třásti a mluvit.

Profesor i Berger nerozuměli těm dvěma, protože mluvili spolu neznámou jim řečí. Bylo jim však zřejmo, že mladík je k smrti vyděšen a že úpěnlivě prosí. Slezák strčil prudce do něho, až odtlétl na stěnu a bledý, usmívaje se hoře, řekl: "Tys mi pěkný krajan, zloděj — a více ještě."

"Neměl jste mi svěřovat ten kabát. Bylo to příliš velké pokušení pro mne. Neměl jsem ani frank."

"A co jsi udělal s pasem? Ten jsi také potřeboval?" zahřměl Slezák.

"S pasem? Pas jsem tam nechal, nechal jsem vám tam přece i peníze na cestu."

Slezák popošel k němu rozružen — ale výraz mužův mu řekl, že mluví pravdu.

"Nenašel jsem pas, nic a nic — proto jsem zde." — A pojednou se zasmál:

"Mnoho štěstí, krajaně", — a vyšel.

Berger se k němu připojil. Když už docházeli k pevnůstce, zeptal se: "Co to bylo, Malino?"

"Osud", odpověděl mu záhadně Malina a zasmál se nosem, jako tam na stanici.

Ke konci února přijela četa velbloudího sboru. Všichni na sebe významně pohlédli, věděli, co to znamená. Kampaň začne. A týden po ní připlazila se namáhavě řada aut a za ní celý den ploužily se čety unavených vojáků. Prapor legionářů, prapor zuavů a pestří spahiové.

Bylo jisto, že se chystá něco řádného.

Večer toho dne si zavolał poručík Slezáka.

Vešel do jeho kanceláře a napřímil se a hlásil se.

Poručík mu pokývl přátelsky a mluvil dál s důstojníkem, jenž seděl na stole.

"Nemysli si, že tady budete mít nějaký odpočinek. Nenechávali by tě zde s celou rotou, kdyby nečekali něco. Tam" — a poručík mávl oknem k přesypům — "tam to vše, a jednoho dne se ta poušť začne hýbat a pak mnoho zábavy.

Půjdu raději tam ven". — A dořek to, otočil se k Slezákovi.

"Velitel jmenoval vás desátníkem — hleďte, až bude po kampaň, abyste měl prýmký seržána." A stiskl mu ruku.

"Děkuji, pane poručíku."

"Nemusíte", usmál se poručík.

"Dejte si však příští prýmek, zítra, nejpozději pozítří vyrazíme. A desátníku, jste velitelem kulometů. Dostaneme tři, vyberte si nejlepší střelce.

První, který přišel přáti k povýšení, byl seržán. Potřásl mu rukou a odcházejce, řekl Slezákovi: "Vezměte si toho Kramera, když už máte takovou lásku k nemluvnatům."

Když třetího dne vyrazil poručíkův oddíl k severu, v oddílu kulometů vedle Kramera byl i Berger. Postupovalo se pomalu, dokud šli pouští, tvrdou a kamenitou, ještě to šlo, ale v horách to bylo jiné, za nimi stavěli silnici, a ač na ní byly zaměstnány dva prapory, byla to pomalá práce. Poručíkův oddíl měl nejtěžší úkol, — byl hlídkovým, výzvědným a čistícím předvojem a musel krýt postup ostatních. Byla to namáhavá služba, kasry v horách bělaly se jako orlí hnízda. Vojáci hledíce na ně, cítili tíseň. Ale byly všechny prázdné. To bylo znepokojivější však, než kdyby byly obsazeny vzbouřenci. Poručík poslal o tom hlášení — zastavil pochod — ale přišel rozkaz postupovat. Velitství o tom ví již týden, vzbouřenci se soustředí na druhé straně. — Možná srážka nedá se čekat dříve, dokud neproniknou do druhého horského pásma. A ukázalo se, že důstojníci z výzvědní služby měli dobré informace. Slezákova kompanie prošla horami neznepokojována a za ní plazil se pokojně po nové silnici had, oděný v bílé a modré uniformy.

"Tak to vždy začíná — začne a nikde nic a najednou se otevře peklo", řekl Slezákovi seržán a díval se s nedůvěrou na široké údolí, položené mezi dvěma horskými massivy. Tábořili před rozsáhlým duárem, hučícím až sem křikem.

"Nelíbí se mi tohle — proč zů-

stali tady a proč ne tam. Vypadá, jako by nás chtěli ukolébat. Jsme příliš vpředu, říkal jsem to poručíkovi a vysmál se mi. Věří zprávám těch navoněných důstojníků." —

"Tohle je ošemetný kraj, znám jej, je zvlněn jako ošklivé moře, podívejte se, celá armáda dala by se tady skrýti."

Slezák seržánovi v duchu přisvědčoval. Byl to podivný kraj. Jako by Sahara pronikla sem úzkým chobotem. Vysoké hory písku, divoké křoví, obrovité balvan, jako by rozházené v zlosti nějakým gigantom. Jak podivně působil naproti tomu palmový háj, sytá zeleň tamaryšků za nimi.

Horská říčka, živěná spodními prameny, rozlila se zde v jezírko, jež dalo životu podmínky rozrůstí se tak bohatě.

"Já na místě poručíkově stáhl bych se zpátky, nebo aspoň vyčkal, až se dostaneme do spojení s ostatními. Vždyť mezi tou rotou není ani jediný boje schopný muž. Kde jsou? Prý v horách. Uvidíme," a seržán se natáhl a zmlkl. Nízké stany odrážely se bile od zeleně nízké, ale svěží dosud trávy, jež kruhem obkličovala palmový háj. Křik dětí, štěkot psů doléhal až sem. Vojáci seděli v hloučcích, hráli karty, nebo vypravujíce smáli se. Jen Berger chodil zamýšleně před stany. Ruce založené na zádech, nevšiml si ničeho, co se kolem něho děje. Kramer lež na zemi, bradu opřenou o dlaně díval se do korun datlovníků, jimiž pohrával vítr, jenž se probudil před chvílí v horách a vál sem dolů příjemný chlad. Silné listy trouce se o sebe, šelestily podivným zvukem. To nebyl šum lesa tam daleko na severu, ten nepřetržitý hlas jako ohlas vodopádu, tohle znělo kovově a hrozivě.

"Nevypadají ty palmy jako sloupy, nesoucí zelenou klenbu?" promluvil na Slezáka.

Slezák mu však neodpověděl. — Něco upoutalo jeho pozornost. V dálce objevila se skvrna, nedovedl však určit, co by to mohlo být. Pak se ukázalo několik bodů, jež se rychle zvětšovaly, a Slezák rozeznal čtyři velbloudy, a to páté,

co ho udivilo. Byl to palankin, podivná klec, již užívají arabské dámy, cestují-li pouští na velbloudech. Seděla ta klec na hrbu zvířete a vypadala z dálky již jako kymacející se pagoda. "Že by v tom jel důstojník?" smál se v duchu, poznáv, že na ostatních čtyřech zvířatech sedí vojáci. Všichni velbloudi byli rychlí běžci, z té bělosrsté odrůdy hedžinů, jichž se užívá ve velbloudím sboru, a za nemnoho minut, co se vynořili na obzoru jako bod, dojížděli k táboru. —

Seržán vyšel jim vstříc. — "Co je?" zeptal se, užasle se dívaje na palankin. V té chvíli však z něho vyhlédla žena, Evropanka v bílé helmici.

Seržán zkoprnělý díval se chvíli na ni. Žena, krásná žena a bílá, zřejmě dáma — a tady? Vzpamatoval se však a uctivě přiložil ruku k čapce. "Čím vám mohu sloužit, madame?" zeptal se, popotahuje knír.

Velbloud donucen jedním vojákem, klekl — a žena vyskočila. — V sportovním, v rukavicích, se závojem na tropické helmě, štíhlá, krásná — vyvolala svým zjevem mezi všemi vojáky rozruch.

"Doved'te mne k poručíkovi, seržáne". Řekla to tak, jako královna poručíkovi své gardy.

"K službám, madame", natáhl se. —

Jediný snad Slezák zůstal ležet. Nevzrušila-li ho však tak ta nemožně podivná návštěva v táboře sta a sto kilometrů od civilisace, podařilo se to Bergerovi. Berger stál jako vbit do země, úžas v očích, jimiž se díval na ženu, byl tak křičivý, že nemohl Slezákovi ujíti. To trvalo jen chvíli. Úžas byl vystřídán hněvem. Slezák viděl, jak sevřel ruce v pěsti, než se prudce otočil a odešel do palmového háje.

"Berger k panu poručíkovi!" — ozvalo se za chvíli. "Berger k panu poručíkovi! Kde je?" sháněl se seržán po Bergerovi, trochu vyjevený. —

"Šel někam tam", ukázal mu Slezák k palmám.

"Tedy za ním přijela", myslil si Slezák, a když se vracel Berger,

doprovázen seržánem, uctivým, nepředstavitelně uctivým — hvízdal.

Berger šel do stanu a za chvíli vyšel poručík a chodě zamýšleně, zastavoval se chvílemi, vrtě nad něčím v údivu hlavou.

Slezák vstal a dal se mezi stany. Tma se již sem plížila a hluk vesnice, jako by zesiloval. Podepřen o kmen datlovníku díval se ven do pouště.

Byla zarudlá, jako zakrvácená — a což nebyla? Kolik krve již vypila a ještě vypije — věčně žiznivá a divoká.

Vyrušily ho kroky a hovor. — Ženský hlas mluvil prosebně. — Asi ta, — napadlo ho a chtěl odejít, ale Bergerova posměšná odpověď ho připoutala.

"Ale, drahá, přece si rozumíme, tahle bláznivá cesta pro mne neměla co dělat s tím, co mi vypravujete. Chápu, že je vám to nesmírně trapné, povídá-li se, že jsem v legii, kdybyste však po mně nepátrala, nebyl by nikdo tušil, že muž, jehož hlava měla nésti jednou tu nejváženější korunu, rozhodl se skončit svůj život jako prostý, neznámý vojin kdesi v Africe."

"Jiří, pro Boha, Jiří", promluvila chvějícím se hlasem, "mějte přece rozum. Vždyť tohle vše je tak nemožné, tak absurdní.

"Proč? pousmál se Berger. — "Bud'te ujištěna, že jsem zde šťastnější, než jsem byl kdy s vámi. Těhle cesty jste si mohla ušetřit. Vzdal jsem se svých práv a nevrátím se k nim více. Nedonutíte mne, abych vás za to, jak jste se ke mně zachovala, vy, kterou jsem vyzvedl na stupně trůnu, udělal první dámou v říši, rehabilitoval svým návratem. O to vám taky šlo — proto jste přijela."

"Ne, ne, ne", vzlykala hystericky žena.

"Přeju vám mnoho štěstí", řekl Berger.

"Jiří!"

Ale Berger již rychle odcházel do noci.

"Jiří!"

Slezák viděl tmou, jak vztáhla ruce, jak je spustila. Viděl, že upravuje si vlasy a tvář, a hněv, který v něm doutnal proti Bergerovi, v něm opadl.

"Říkali mu vévoda", myslil udiven, "a snad je ještě vyšší."

Vrátil se do tábora, když již vycházel srpek měsíce. Přišel včas, aby ještě viděl, jak dáma, podávajíc poručíkovi ruku, nasedá do palankinu. A za chvíli pět stínů splynulo se šedou pouští.

Berger vrátil se až později a jako by se nic nestalo, přisedl ke Slezákovi. Kramer měl stráž.

"Malino", řekl, nehledě na Slezáka, "říkali jste jednou něco, z čehož jsem poznal, že kdybyste mohl — vrátil byste se do života tam nazpět. Neptám se ze zvědavosti. Co jste tam nechal?"

"Ženu a dítě", řekl tiše Slezák.

"A ta žena vás měla ráda? Jaký jste byl blázen, měla-li vás tak ráda, jak cítím z vašeho stesku a výčitek, jichž jsou plny vaše oči, že jste mohl dopustit, abyste byl tady. Chtěl byste se k nim vrátit?" —

"Není-li pozdě."

Nastalo ticho. Přerušil je Berger. —

"Maino, tady máte dopis", podával mu něco bílého, "vezměte si jej a chtěl-li byste se vrátit, pošlete jej firmě Riche & Frères v Alžiru. Nic jiného. Oni vše obstarají, abyste byl volný."

"A co vy?" zeptal se, přijav dopis. —

"Co já?" usmál se Berger. — "Nepotřebuji ho — ne, nerozmyslím si to, příteli. A kdybych se chtěl vrátit, stačilo by svléknouti se sebe tento šat, nic více."

"Slyšel jsem vás."

"Ne, nechťel jsem poslouchat, — nemohl jsem odejít."

"Víte tedy?"

"Nic nevím, ani to, kdo jste vy. Tuším to jen."

"Tedy mlčel!" řekl Berger. A po dlouhé chvíli: "Ta žena mi příliš ublížila, abych mohl ji odpustit. Vzala mi víru v život. Byl jsem vždy trochu jiný, než ti, kteří jsou určeni k počtům a moci, říkali o mně, že jsem měl být umělcem — nebyl jsem však umělcem života", dořekl posměšně a zalezl do stanu.

Slezák dlouho ještě seděl, zaraženě zíraje do noci, pak zasunuv dopis, vstal.

Blížila se jeho hlídka.

Druhého dne přes varování seržánovo nařídil poručík pochod.

Nebyli však od duaru ani hodinu cesty, když procházející úžlabím, vytvořeným dvěma vlnami, vyhnula se proti nim tlupa jezdců v bílých pláštích. Nebylo jich více, jak sto a neútočili. Poručík obsadil rychle se svým oddílem táhlou vlnu vpravo, nedaje se přemluvit, aby ustoupil.

"Jsou jistě všude", tvrdil seržán, "ted' bychom se probili snad jimi." —

"Mlčte", zakřikl ho poručík. — Litoval však záhy, že neposlechl seržánovy rady. Poslal sice zpět jízdní hlídku, aby přivolala pomoc — ale ta se vrátila mrtvá, přivázaná na hřbet velblouda. A s ní objevila se řada vlajících plášťů.

Seržán zamračeně se díval na poručíka, ale mlčel.

"Přes noc se udržíme a v noci někomu se podaří proklouznouti a přivolati pomoc", řekl klidně, rozhlédnuv se dalekohledem. "Není jich více, jak pět set."

"A co tamhle", ukázal seržán na vzdálený hřbet, na němž se objevila řada jezdců.

Tváře poručíkovy zpopelavěly. Bylo zřejmo, že je obkličuje nejméně desateronásobná přesila.

"Čekali zde na nás, až jim vlezeme do pasti", řekl zlostně seržán. "Ted' nám nezbyvá, než prodat draho kůži."

Poručík, využívaje nepřítelových příprav, opevnil se, jak to bylo možno. Vydrží-li proti nim přes noc, má vyhráno. Ale na druhé straně to věděli také a rozhodli se útočiti.

Teprve když byli několikrát krvavě odrazeni, ustali v útocích. Přešlo však mezitím poledne, odpoledne a blížil se večer.

Všichni věděli, že čekají na tmu — a sotva slunce zapadlo, zpozorovali mezi řadami nepřítelovými pohyb. Něco podivného, jako by nasypávali pytle.

Seržán pobledl. "Hoši, ani jeden živý," křikl.

Ticho těžké a úzkostné — a pak odezva, "ani jeden živý".

Pochopili, že nadchází konec. — Arabové proti svému zvyku roz-

hodli se postupovat opatrně, skrývajíce se za vaky, naplněnými pískem. Ve tmě jako věnec bělaly se jejich pláště, ale pak najednou jako by se ztratily, propadly do noci. —

"Odložili pláště — vede je někdo, kdo má rozum", bručel seržán. —

Poručík v té chvíli zeptal se, — kdo by si troufal proklouznout nepřátelskou řadou. Přihlásilo se jich dvacet, mezi nimi i Slezák a Kramer.

"Vás potřebuji", řekl Slezákovi, "jste nejlepší střelec, a vy, Kramere, se o to pokuste. Dokážete-li to, kříž legie máte v kapse."

Vybral pak ještě jednoho. "Jak to dokážete, to je vaše věc, pamatujte však, že těžko vydržíme do rána. Proplížíte-li se, hleďte v duáru získati velblouda."

"Kramere, do duáru nechod', — vyhni se mu, jistě tam jsou. Ukraďni jim velblouda tady, a stačí-li ti čas, rychlého, a pak jed' — a nezapomeň na haik, stáhni jej s nějakého padlého", radil mu však Slezák.

Začal však již útok. Arabové přiblíživše se na padesát metrů, opustili pytlivé kryty, jež před sebou valili, a s řevem vrhli se proti nim.

"Až budou prchat, vplet' se mezi ně, nechám jich několik přiblížit, aby si toho nikdo nevšiml."

A Kramer, stisknuv Slezákovi rameno, protože Slezák měl obě ruce zaměstnané kulometem, když Arabové odrazení prchali, vyskočil a ztratil se ve tmě.

"Dojde-li", myslil Slezák, hledě do tmy.

Za dvě hodiny však si řekl, že i kdyby došel, že dojde pozdě.

Z jejich oddílu zůstala již jen polovina, poručík chroptěl, umíraje, a velení převzal seržán. Byl to kolikátý útok — ztráty na druhé straně byly asi hrozné, zuřivost útočníků však rostla.

"Jen do nich", řval, smál se seržán při jednom takovém útoku, — když najednou klesl na bok. "Konec", a pak se mu oči rozšířily. — "Malino — takhle, takhle mne přece nemohli oni — který pes — "Těžce, seržáne?"

"Je se mnou konec. Zabil mne pes. Jistě ten Majorski. Nikdo jiný z vás by to nedokázal — pes — jako by za chvíli nebyl i s ním konec. Vyhodí na mne kuličku."

"Zabiju ho", vyrazil Slezák, — přesvědčiv se z rány, že seržána nemohl postřeliti nikdo z Arabů.

"Ke kulometu — a toho nezabiješ — potřebuješ jeho pušky. Poroučím!"

Kulomet zaštěkal a štěkal vytrvale. Ale z tmy vylézaly vždy nové a nové stíny. Jsou jich stovky. Vše marno. Slezák se chápe někomu z ruky vypadlé pušky, protože nemá nábojů, a obrací ji kolbou.

Ale cíti, že mu padá na hlavu něco ostrého a pálicího jako oheň. Podlamují se mu nohy, před očima mu vše rudne a pak tma — tma — pád, strašný pád. Tedy konec — diví se ještě — a pak již jen tma.

Hoří pochodně. Arabové chodí od jedné mrtvolky ke druhé, obírají je, umírající dorážejí. Slezák sebou hnuje a chlap surového pohledu míří zahnutou šavlí na jeho zbrocenou hlavu.

Rána však nedopadla. Vysoký muž, černých vousů a velitelského vzhledu zadržel jeho ruku. "Toho nech, obsluhoval kulomet, a viš, jak dobře. Bude nám užitečný."

Kramer vmísil se mezi prchající Arabů, již ve zmatku ani nemohli si ho povšimnouti, řídě se radou Slezákovou, plížil se opatrně ke skupině velbloudů, aby se jednoho zmocnil. Znal však vzdorovitost těch zvířat a modlil se, aby našel takové, které vstane a dá se do běhu dříve, než bude seběhnouti se se Araby zabít.

Štěstí bylo při něm. Již seděl a uhodil zvíře, jež vylétlo jako šíp. Slyšel za sebou výkřiky, pak zahvízdlo mu kolem hlavy několik kulí — ale nestalo se nic ani jemu, ani zvířeti.

Spatřiv v dálce duár, vyhnul se mu v oblouku, ale přece ne dosti velikém. Napravo vynořili se dva jezdcí — hlídka — blesko mu hlavou — Slezák měl pravdu. Volali naň, zmatení jeho pláštěm, ale pak, když viděli, že prchá směrem, kde je francouzské vojsko, pustili se za ním.

Jeho velbloud byl neúnavný, ale pronásledovatelé měli stejně dobrá zvířata, jeden z nich dokonce lepší. Blížil se mu, pomalu, ale jistě.

A Kramer neměl ani pistoli.

Nevěděl, jak dlouho ta šílená jízda trvala. Neohlížel se již ani. Najednou ucítil prudkou ránu v levém rameni a uslyšel výstřel.

"Jsem raněn — konec — ale ne, musím dojet — čekají na pomoc — Malina!"

Zdá se mu, že slyší střelbu, — mnoho ran — a padá — něčí ruce ho zachycují.

Kramer projel strážemi kolonela Gilberta, velitele kolony, a padaje, byl jimi zachycen. Dívá se chvíli nechápavě a pak se ho zmocňuje štěstí.

"Zaskočili nás, je jich na dva tisíce — snad více."

Za půl hodiny vyjíždějí spahiové a za nimi táhne se temný řetěz pěších.

Spahiové ujíždějí jako vítr. Před duárem rozprášili tlupu, jež jim vpadla v bok — a pak dále. Táhlý hřbet však mlčí, když k němu dojíždějí.

Svítá v dálce na východě a v ranním bledém světle hledí k nebeskému oči mrtvých.

Za dvě hodiny, když už slunce zlatí poušť, zastavuje se na pahorku kolonel Gilbert s ostatními důstojníky. Jsou vážní a neodvažují se na sebe podívat.

"Všichni, všichni — jen jeden jediný," šeptá plukovník.

"Pohřbete je."

A za hodinu hřmí salva na počest těch, kteří se nevracejí.

Slezák, když se probral z mdloby, nedovedl mysliti, nedovedl si na nic vzpomenouti.

Houpavý pohyb připamatoval mu loď. — Ale, jak se dostal na loď?

Najednou však rozsvěcuje se mu v hlavě obraz. Noc, řev, chce někoho uhodit, ale než to udělá, padá do tmy. Vzpomíná si na vše, co předcházelo, a pak sahá na hlavu. Obvázal ho někdo, ale kdo? Rozhlíží se — jen očima — poněvadž nemůže hnouti hlavou. — Aha — vezou ho v takové posadě, v jaké přijela do jejich tábora ta ženská — a zase mlha před očima

— omdlévá.

Po dlouhé době cítí, že něčí ruce ho vytahují, že je nesen a pokládán na nějakou měkkou zemi. Někdo ohmatává mu hlavu, bolí to — a slyší: bude živ, za měsíc bude silný jako dřív — je to arabský, ale rozumí tomu z několika slov, jež poznal. Pak otevírá oči. Sklání se nad ním stařec stříbrné brady. Takhle vypadal asi Abraham, myslí si, a zatíná zuby, když mu vymývají ránu a mažou nějakou masť.

"Jsem tedy zajat — je zajat ještě někdo?" mučí ho otázka, ale neodvažuje se ptát. Zacházejí s ním však slušně, stařec i vysoký, velitelský muž, který starci říká otče, nejlaskavěji však mladá dívka, Halima, jež mu připomíná onu dívku z Marseille, již se ujal, netuše, jak bude za to pykati.

Za měsíc rána je zacelela, je to ošklivá rána. Táhne se jako rudá brázda přes spánek a tvář téměř až k bradě. Prohlíží se v zrcadle — v jakési vyleštěné míse, již mu přinesla Halima.

S vracejícími se silami začal Slezák uvažovat. Věděl již, že byl zajat jen sám a z poznámek starcových vytušil, že všichni jeho druhové zahynuli.

Co s ním zamýšlejí? Určili mu nějakou zvlášť krutou smrt? Bylo by to možno, protože jeho kulomet poslal jich mnoho k Allahovi.

"Co se mnou uděláte?" zeptal se konečně starce, chtě míti jistotu.

"Jsi Francouz?" zeptal se stařec.

"Ne, nejsem."

"Lžeš!"

Pohlédl na starce zlostně.

"Neopakuj to, — nikdy jsem nelhal."

Stařec pohládl si bradu a pak zavrtav se pohledem do jeho očí, pokračoval ve vyptávání:

"Proč tedy jsi bojoval za Francii?" —

"Musel jsem."

Ticho, a pak stařec, rozmysliv se, řekl mu upřímně:

"Potřebujeme tě. Naši nepřátelé mají zbraně, jichž my nemáme. Můj syn dávno usiloval o to, aby naši bojovníci střídali novými puškami, jejichž hlas je takový, jako když sype se spousta kamení. Ale

naši bojovníci nejsou chytří, — i když jsou stateční, nechtěli o tom slyšet, říkajíce, že ty pušky jsou jistě výmysl šejtanův, a že kdyby jimi střelili, Allah by se na ně rozhněval. Až teď svolili. Máme tady dvacet takových pušek, nových a lesklých — jež jsme koupili za mnoho peněz, neumíme s nimi však zacházet — a ty nás tomu naučíš. Proto tě nedal syn zabít — ač viděl, kolik bojovníků jsi poslal k Allahovi."

"A kdybys nechtěl?"

"Zemřeš."

"Rozmyslím si to", řekl Slezák. "Ale řeknu-li ano, nemysli proto, že se bojím smrti."

"Vím, že se jí nebojíš", — řekl stařec. "Zítra si přijdu pro odpověď." A odešel.

Druhého dne, když usedl proti němu, řekl: "Než se tě zeptám, jak ses rozhodl, chci ti něco říci. Byli jsme šťastni, dokud nepřišli k nám cizinci. Žili jsme po svém a umírali jsme po svém. Ale přišli cizinci a berou nám majetek, víru a nutí naše syny, aby jim sloužili. — Kazi naše nejlepší muže, oblužující je svými domy, lodmi a tisíce jinými věcmi. Byl jsem v Paříži a viděl jsem, jak žijete. Utekl jsem odtamtud s hrůzou v srdci. Viděl jsem ty, kteří vás vedou, — viděl jsem ženy, jimž se klaníte. Kdyby přišli k nám, nemohli by být ani velbloudáři, a ty ženy by vrátil brzy muž jejich rodičům. Ale tam jsou velikými, protože u vás může být velikým i ten nejmenší, je-li lstivý jako had a má-li hodně peněz — protože u vás neplatí muž. Viděl jsem muže, silné, statečné muže, jak nosili těžké věci pro zbabělce, který by omdlel, kdyby uviděl škorpiona. Takový je ten váš svět a my nechceme, aby něco takového bylo u nás. Chceme, aby nás nechali na pokoji — a nic více. My netoužíme po jejich zemi, nedáme si však svou krásu. — A teď mi pověz, jak ses rozhodl."

"Vycvičím dostatek mužů, ale musejí mne poslouchat."

Šejk, jenž vešel a poslouchal, řekl teď:

"Budou tě poslouchat, jako bys byl mnou. A slibiš-li mi, že se nepokusíš o útek, budeš volný, mů-

žeš jít, kam chceš, do hor na divoké ovce, dolů na gazely."

Slezák mu podal ruku. "Proč bych utíkal?" — a v duchu dodal: "Kam a ke komu?"

"A budeš-li se chtít vrátit ke svým, pustíme tě, jen nám musíš slíbit, že se nevrátíš k vojákům."

"Pro kuku?" usmál se.

Čím hlouběji vnikal do života kmene, tím jasněji si Slezák uvědomoval, že tito lidé, barbarští, — nevzdělání, jsou šťastnější než miliony a miliony tam nahoře. — Nepotřebovali žárovek, drah, koupel, asfaltu, stačila jim louč, velbloud. Srovnává je s lidmi civilizace, často si vzpomněl na slova starcova. Ano, tady platil člověk, takový, jaký byl. Tady, obklopen nebezpečím, tvrdým, bojovým životem, musel ukázat svou cenu. Tady nemohl ani šejk nastavovat své ruce, svou osobní cenu cenou svých velbloudů, koní a ovcí — jako tam doma to dělali penězi.

Slezák cítil pomalu, že v jeho srdci vzrůstá přichylnost k těmto lidem a že rozumí a schvaluje jejich vášnivý odpor proti vetřelcům. —

Již dávno — doma, se neklamal o tom, že není to zájem civilizace, nýbrž několika mocných jedinců, že ti štvou proti sobě národy a rasy. —

A život v duáru byl pln divokého kouzla. Jako by naslouchal nějaké dávné pohádce, když díval se do ohně, nad nímž pekli se skopci, sedali kolem něho mužové, vypadající jako loupežníci, ale hrdí, stateční a věrnému věrní. — A když ve stanu, naslouchaje do noci, slyšel zvuky pustiny a díval se do hlubokého nebe, jako by jeho srdce bylo blíže sobě a blíže všemu věčnému a nekonečnému.

Myslíl někdy také v těch nocích, sedě před stanem, na Halimu, — vnučku starcovu a dceru šejkovu, protože hvězdy připomínaly mu její oči. Ujala se ho tehdy, když ho přivezli, jako malá sestřička a její úsměv byl vždy připraven pro něho. Ale její úsměv probouzel v něm vzpomínku na úsměv jemu kdysi ze všeho nejdražší — Mariin. —

Uteklo léto, přišel podzim, bo-

jovníci odešli a vrátili se za mnoho dní — bylo jich méně. Věděl kam šli.

A šejk ho toho večera návratu přede všemi objal a políbil. Věděl, proč. Naučil jeho bojovníky tomu, co uměl sám.

"Přišla doba, kdy můžeš se vrátit, chceš-li," řekl stařec den nato. "Byli bychom však raději, kdybys zůstal. Syn, ač je šejkem, jistě by tě neodmítl, kdybys mu řekl, aby ti dal Halimu za ženu. A dal by jí dosti ovcí, koní, velbloudů, abys mohl být živ bez starosti — třeba mnozí bojovníci by mu za ni zaplatili cenu knížecí."

"Mám již ženu a dítě", řekl, — přemáhaje smutek, jenž na něho z těch starcových slov padl.

"Pojedeš tedy k nim, ovšem teď ne, až přejde zima", řekl stařec tak, jako by nepochyboval, že tak učiní.

A to rozhodlo. Touha, již potlačoval, protože představa, že by se mohl vrátit, zdála se mu snem, mámivým a neuskutečnitelným, — majíc před sebou své splnění, ho ovládla tak, že se jí nemohl bránit. —

A tak jednoho dne ohlásil se v Alžíru v čekárně před kanceláří šéfa bankovního a obchodního domu Riche & Frères zarostlý, divoce vypadající muž, jenž podal úředníkovi obálku, pomačkanou a znečištěnou, se žádostí, aby ji donesl bankéři.

Úředník vzal ten dopis štitivě, ale pak vzpomněv, že není přece Alžír Paříži a že ten chlap může být něčím jiným, než čím se zdá, zašel k šéfovi.

Za chvíli vyběhl bankéř ven a natahuje ruce k stisku, táhl ho před očima zkoprnlého úředníka k sobě, uctívý — a opravdu uctívý. Úředník znal již třídy uctivosti svého šéfa.

A Slezák ještě toho dne, elegantně oblečen v turistickém, o-smahlý a zajímavý svým krásně plavým plnovousem a širokou jízvou, odjížděl z Alžíru do Janova. V kapse měl pas na jméno Henri Hausera, obchodníka ze Strassburku — a potvrzení o tom, že má uloženo u firmy Riche & Frères v Alžíru 950,000 franků. V tobolce

pak vezl si přes čtyřicet tisíc.

Dopis Bergerův měl tedy cenu celého milionu.

Do Prahy přijel odpoledne. — Vycházej z nádraží, cítil, že se mu pohnutím kalí oči a srdce stoupá do hrdla, a neměl odvahy jít mezi lidi do vozu elektrické dráhy. Již teď ho okukovali, jeho obličej a jeho úsměv byl asi podivný. — Zavolal taxi. — "Zavezte mne na Palmovku."

Vystoupil a šel dál pěšky. Známé domy, známé tváře. Tady je obchodník, u něhož Mařenka kupovala, nezměnil se za tu dobu, co ho neviděl — ale on se asi změnil, protože se na něho dívá, ale odvrací hlavu, nepoznav ho.

Domů nepůjde — zajde do hostince naproti — a vyptá se nenápadně. Co mohlo se stát za dobu dva a půl roku.

Ani hostinský ho nepoznal.

"Pivo?"

Pokývl. Lidé mluví o politice, o sportu — vše jako dříve.

Slezák, když je si jist, že mu hlas neselže, ptá se hostinského, jenž k němu přisedl:

"Poslyšte, nebydlel tady někde Slezák? Ten footballista?"

"Bydlel, bydlel — a co, vy jste s ním byl známý?"

"Setkal jsem se s ním ve Francii — já jsem přijel nedávno z Francie, a když tady čtu Primátorská — vzpomněl jsem si, že říkal, že bydlí v Primátorské. Jak se mu vede?"

"Tomu? Moc dobře nebo se mu vůbec nevede — jak se to vezme — žádný nebožtík nám to ještě nepřišel říci."

"Co to povídáte — jaký nebožtík?"

"Je, je, milý pane. A zavínil si to sám, takovou ženu měl, nechá ji zde a jede do Francie a tam se dá obléci do vojenského munduru."

"To není možné", mluvil Slezák, cítil, že se ho zmocňuje strach z něčeho nemožného.

"Proč by nebylo? Přišlo to jeho paní úředně černé na bílém, — že pad v boji s nějakými Indiány v Africe. Kdy to bylo, Josef, ty to víš."

"No, ta zpráva přišla lení takhle v červenci, ale on tam dokle-

pal prý právě 15. dubna", odpověděl jeden od stolu.

"A víte, že se tam za ním chystala? Že ho chtěla odtamtud dostat, at' by to stálo, co stálo? Ona totiž nebyla už chudá, starý pan Stašek zemřel a odkázal jí všechny svůj majetek. Ale všichni jsme ji to přáli. Neměla taky žádné štěstí. — Muž jí mnoho radosti neudělal — byl rok zavřen — pak odjel. — A potom jí zemřelo to děvčátko."

Slezák chce vykřiknout, ale přemůže se. Jen sklonil hlavu.

"A co je teď s ní?" ptá se lhostejně, jako by jeho srdce se nepodobalo vzlyku.

"Vdala se, hodného muže dostala, vid', Josef? Někákého továrníka Karena. Na rukou ji nosí — a ona si to taky zaslouhuje."

Slezák zaplatil a vyšel. Slunce zapadalo, díval se k němu. Jako by s ním zapadal celý jeho život. Sedl do elektriky. Mařenka zemřela a on padl. Mařenka, jeho malá Mařenka, kdyby aspoň z dálky mohl se na ni podívat, ale nepodívá. —

Mrtví se nevracejí, jen on, ač je mrtvý, ač je za jeho jménem křížek, se vrátil. A není dobře, — vrátil-li se mrtvý mezi živé, není to dobře, Henri Hausere. Dělá to jen zmatky. Živí to rádi nevidí a těžko chápou, že by mohli mrtvého bolet srdce. Slezák snad ani neví, že mu tekou po tváři slzy — jako by žal z něho přetékal. — Nestírá jich, až když průvodčí volá Wilsonovo nádraží.

"Kam?" — ptá se slečna u pokladny.

"Janov, ano, v Itálii."

A říkáje to, myslí na Alžír, Fez — a rudé, kovové hory, duár — křik dětí, úsměv Halimy, stařec.

Tam, Henri Hausere, mrtvý mezi živými, dočkáš se smrti. —

(Konec.)

Aluminiové nádoby neškodí.

Dr. Wuhner provedl zkoušky ve farmakologické laboratoři říš. úřadu zdravotního v Berlíně, které měly vyšetřit, kolik aluminia mají v sobě živé orgány a tkánivo. Pokusy podnikl na psovi, a při tom shledal, že 100 gr. tkaniva

chová v sobě sotva 0.1 mg. aluminia. Tento stav se nezvýší ani jsou-li podávány stále a pravidelně aluminiové soli. U lidí, kteří přijali čerstvý aluminiový hydroxyd, byla nalezena opět tato látka ve stejném množství ve výmětech. Naproti tomu nemohlo býti zjištěno, že by se množství aluminia ve střevě tím, že střevem není možný příbytek aluminia do organismu. Tyto pokusy, které byly provedeny za přísně vědeckých podmínek, svědčí znova o neškodnosti aluminiového náčiní.

Nerostříšitelné sklo, vzdorující také střelám, bylo zdokonaleno také nedávno tím, že vedle větší odolnosti skla proti nárazům bylo sestrojeno také jeho lepší sestavení. Dosud nerostříšitelné sklo sestávalo ze dvou skleněných ploten, mezi něž byla vložena průhledná vrstva celulóidu, umělé pryskyřice, acetylcelosy a p. Nyní se používá k tomu tři vrstev skla s dvěma celulóidovými vložkami. Střela, vystřelená na takové trojvrstevné sklo, roztříští sklo, první vrstvu, na místě dopadu, při čemž první vrstva se roztříští na drobný prach, který je držen druhou vrstvou, jež při silnějším nárazu někdy pukne. Ale i prasklé sklo druhé vrstvy je drženo vrstvou třetí, za níž se již střela nedostane, nanejvýše se od ní odrazí. Při rozbití tohoto skla je výhodou, že nevzniknou z rozbitých prvních dvou vrstev střepiny, nýbrž sklo se promění v drobnou sůl, která nikomu neuškodí, jelikož je ještě přilepena na celulóidových vložkách. Proto má toto sklo veliký význam pro automobilism, a vojenské účely (pancéřové vlaky, auta, válečné lodí, aeroplány).

Udělal, co mohl. Strýc: "Milý synovče, dal jsem tě vystudovat medicínu, zařídil jsem ti ordinaci síň, více ti však dát nemohu. Ale, abych byl klidný, že jsem pro tebe udělal vše, co je v mé moci, představím ti ještě svého přítele, starého hypochondra, který je přesvědčen, že má ale spouť tuce nemocí."

Sňatek na smrtelném loži.

Napsala: Hedvika Courths-Mahlerová.

Přeložila Julie Vlasáková.

Dopoledne přišla depeše od Lotara. Sděloval rodičům, že při zkoušce skvěle obstál a že ještě dnes do Dorneku přijede. Přijmul již také úřad v jihovýchodní africké osadě a smlouvu podepsal.

Radost rodičů z této zprávy byla obavami o Dianu silně zkalena. Byli hluboce zarmoucení a také plni obav, že mladý život každou chvíli zhasnout může a oni sami zůstanou bez přístřeší.

Paní ze Steinachu pospíchala na chvilku ku svému choti a vracela se brzy k loži nemocné. K ránu se nemocná trochu upokojila. Lékař krčil opět rameny. Očividně vězela v útlém těle neočekávaná síla, jinak by bývalo již všechno ukončeno. Nemoc brala nepravdivý průběh, že žádný jistý úsudek pronést nemohl. Když paní ze Steinachu k lůžku přistoupila, pohlédla k ní Diana klidně.

Ráda bych mluvila s tebou samotnou tetičko," řekla tiše.

Na pokyn staré dámy ošetřovatelka se vzdálila. Paní Brigita usedla u lůžka a pravila:

"Tak, mé milé dítě, nyní jsme samy. Jak se ti dnes vede?"

"Jako každý den, teto Brigito, — velmi jsem unavena, a přece spát nemohu. Také musím mnoho přemýšlet. Od večera mou mysl zaměstnává to, o čem jsme mluvily."

"Dítě, nemysli na to — prosím tě, zapomeň na vše, jenom to ne, že se musíš uzdravit."

Diana vrtěla hlavou.

"Ne, já se neuzdravím více — já musím zemřít, to cítím, a nechť se to stane. Ale dříve musím mít strýce Heřmana zajištěného. A všechno moje jmění nechť patří Lotarovi. Ty mi musíš k tomu dopomoci, aby to bylo rychle provedeno."

"Diano, mé milé dítě, ach — můj Bože, do jakého pokušení mně přivádíš!" — vzdychala stará dáma.

Slabý úsměv přelétl jako štín přes bledé, dětinské líce nemocné. "Teto Brigito, — my dvě myslíme při tom pouze na strýce Heřmana. Vid' my ho tak milujeme, že pro jeho zachránění se všemu podrobíme."

Teta Brigita ji tiskla k srdci. "Ano, mé dítě, ano!"

"Tak mi pomoz rychle. Necht' Lotar brzy přijede na Dornek, chci ho vidět a s ním mluvit."

Paní Brigita oddychovala hluboce a těžce.

"Od Lotara přišla právě zpráva. Složil zkoušku a bude už dnes odpoledne zde," promluvila tiše.

Diana pohlížela upřeně ke stropu. "Vidíš, tetičko, milý Bůh tomu chce, proto jej sem v tu chvíli posílá."

"K čemu jej sem posílá?" ptala se stará dáma roztržitě.

Diana k ní pohlédla klidně, skoro vesele. "Abych se stala Lotarovou ženou, aby Dornek patřil vám — jemu a vám. A já tomu též chci — pak vás nemůže už nikdo odtud vypudit."

Paní ze Steinachu zakryla oči rukama a plakala.

Diana se usmívala. "Neplač, milá, dobrá teto, nyní bude všechno dobře, neboj se více o strýce Heřmana. Já nechci dříve umřít, dokavad to nebude provedeno — a také neumru. A když už to musí být — já nemám žádný strach. Ty zůstaneš u mne, vid' jenom mne nenech s tou černou paní samotnou, až budu umírat."

"Dítě, mé milované dítě, — ty mi drásáš srdce."

"Ne, tetičko, upokoj se. Ale slib mi, že pomůžeš, aby to šlo rychle

s Lotarem, — abych našla klidu. A nyní jsem tak unavená — ach, tak unavená."

Zavřela oči a nemluvila více, ačkoliv nespala.

Paní ze Steinachu bledá a se ztrnulýma očima u lůžka nemocné. Všechny myšlenky ustoupily do pozadí, v popředí stála pouze představa budoucnosti, vyvolaná slovy nemocné. Viděla před sebou otevřenou cestu z bídy a strastí, viděla synovu i mužovu bezstarostnou, zajištěnou budoucnost. V té chvíli nebyla ženou, která by se s tím spojených obtíží laka-

S dvojnásobnou silou chtěla o život Dianin zápasit. S dvojnásobnou horlivostí chtěla tuto dobromyslnou bytost hlídati a ošetřovati.

Ale co řekne Lotar, co řekne muž k tomuto úmyslu? Oddychovala těžce.

"Musím nejprve se strýcem Heřmanem promluvit, dítě," řekla skoro slyšitelně.

Diana otevřela oči. "Ano, učiň tak — a řekni mu, že musí ke všemu svolit, mám-li nabýti klidu."

Paní ze Steinachu zavolala ošetřovatelku a vyhledala svého muže. Šetrně a opatrně s ním sdělila, co včera a dnes mezi ní a Dianou bylo hovořeno.

Ale Heřman ze Steinachu nechtěl o tomto plánu ani slyšet. Rozhorlil se v takové míře, jak u něho nikdy nebyla pozorovala.

"Ja tě nechápu, Brigito. Dopouštíš se ve své starosti a strachu o mne velikého bezpráví. Nikdy k tomu nesvolím," řekl na konec.

Jeho žena zůstala mírnou. Domlouvala mu po dobrotě, arci beze všeho výsledku.

Čekala toužebně na Lotara. Vše záviselo od stanoviska, které on zaujme.

Lotar ze Steinachu přijel odpoledne. Od rodičů již dříve dostal zprávu o těžkém onemocnění Diany. Nebylo mu tajno, jak jsou rodiče závislí a jak mnoho jim na uzdravení nemocné záleží.

Lotar ze Steinachu byl šesta-dvacet let starý, velký, štíhlý muž. Jeho údy byly silné jako z ocele,

jeho krok pružný. Měl charakteristické tahy otcovy a také jeho ocelově modré oči. Podobný ostrý, výrazný a duchaplný obličej nepotřeboval vousů, aby byl mužným.

Život vryl v obličej Lotara ze Steinachu vzor jeho mládí tvrdé rysy. Kolem úst rýsoval se výraz, poukazující na prožitá protivenství a strádání. Však po matce zděděná výrazná brada ale svědčila, že se tak snadno nepodrobí.

Jeho oči zíraly sebevědomě a jasně a klenuté vysoké čelo zdálo se velké myšlenky přechovávat. Vypadal starším, nežli byl a celkem byla jeho osobnost zjevem naprosto zajímavým a sympatickým.

Pozdravení synovo s rodiči bylo velmi srdečné. Ptal se ihned po Dianě. Matka s ním sdělila bez okolků, že se lékař nejhoršího obává a že se všichni o její život strachují.

Lotar se velmi ulekl a vážně na sebe vzájemně pohliželi. Jakmile byla paní ze Steinachu se svým synem na chvíli samotna, neotálela s ním sdělit, o čem s Dianou hovořila, a že tato, aby strýce Heřmana od nejhoršího zachránila, jest hotova Lotara svým chotěm a dědicem učiniti.

"Nyní víš, milý synu, jak svému otci můžeš Dornek jako domov zachrániti. O sobě nemluvím, pro sebe bych toho nevyžadovala, o tom buď ubezpečen. Ale tvůj otec jest této oběti hoden."

Avšak Lotar se toho plánu ulekl. Jako otec — nebyl srozuměn.

"Také o mou osobu se zde nejedná. Neznám oběti, kterou bych nebyl hotov přinést, abych otce od nejhoršího zachránil. Ale vůči Dianě by to bylo zločinem. Je nemocná a neví, co dělá. Nesmíme tuto příležitost zneužívat, nechceme-li všechnu úctu k sobě samým ztratiti."

Tak řekl mírně, ale rozhodně.

Paní ze Steinachu sebou netrpělivě pohnula.

"Co se stane s otcem, zemře-li Diana a ty sám daleko od nás do cizích zemí odejdeš? Rozmysli to dobře. Ani okamžik bych se nerozpakovala Dianino velkomyslné

nabídnutí přijmouti. Miluje tvého otce jako svého vlastního a pouze k vůli němu jest ochotna k tomuto nezvyklému kroku. Také tvůj otec se proti tomu brání, on nechce tuto obět' pro sebe přijmouti. Ale ty a já — my to neděláme pro sebe. Žádná ziskuchtivost nás nevede. Jak bychom mohli úctu k sobě samým ztráceti, činíme-li to, čemu se vyhnouti nemůžeme," mluvila důrazně.

Lotar vrtěl hlavou.

"To je sofismus, matko — já nemohu — můj veškerý cit se mocně vzpouzí tuto velkomyslnou nabídku tohoto dítěte přijmouti. Ona jest ještě dítě a neví, co chce učinit."

Matka nahlédla, že v tu chvíli by byly všechny další řeči marné. Vzdychla si jen.

"Jdi k otci, já musím k Dianě. A přemýšlej, jestli to svedeš, svým vzpouzením nám tuto záchranu z nouze a strasti zmařiti."

Na to opustila paní Brigita svého syna.

Pamalými, těžkými a unavenými kroky kráčela po schodech nahoru. Tu se náhle zastavila a naslouchala. Žofka a Bedřich spolu hovořili. Slyšeli zcela zřetelně, jak Bedřich pravil:

"To mi můžete věřit, Žofie, lékař řekl předevčirem sestře Martě: "Pomalu zhasne, jestli se nějaký div nestane a nemoc se ven nevyrazí." — To se arcí naši slečny týká! Kuchařka také tvrdila, že slyšela sýčka houkat."

Horkost se rozlila po paní Brigitě, strachem a úzkostí. Pak se nahnula přes zábradlí a chtěla těm "klepnám" zatopiti. Napadlo ji ale ještě včas, že každé hlasité a příkré slovo až k nemocné by proniknouti mohlo, proto se opanovala a šla dále.

Co by také bylo všechno plisnění platné. Tito lidé všichni měli veliké a vřelé účastenství s nemocnou. A že lékař neměl velkých nadějí, to ji samotné také nezatajil.

Když vstoupila k nemocné, pohlédla na ni tato nepokojně.

"Přijel Lotar, tetičko?"

"Ano, mé milé dítě, Sestro Marto, nechte nás o samotě a odpočiň-

te si."

Sestra se vzdálila, kývnouc hlavou. Paní ze Steinachu si sedla k nemocné.

Diana na ni tázavě hleděla, ale teta Brigita nic nemluvila, pouze tiše vzdychala. Ptala se jí tedy Diana kvapně:

"Mluvila jsi již s Lotarem, ty víš — o tom, o čem jsme se spolu radily?"

Paní ze Steinachu kývla hlavou. "Ano, Diano, s ním, i se strýcem Heřmanem."

"Nu — a ?"

"Nechtějí svolit."

"Nechtějí svolit?"

"Ne. Nechtějí tuto velkou obět' od tebe přijmouti. Říkají, že je to veliké bezpráví, že já k tomu svoluji."

Diana ji chopila za ruku. "Nestarej se o to, milá, dobrá teto. Děkuji ti srdečně. Ale jak mohu strýci Heřmanovi jinak svou lásku a vdečnost dokázat? At' mně raději děle netrápí se svými pochybnostmi."

"Bud' jenom tichá, mé milé dítě."

"Ach Bože, Bože — jak pak mám býti tichou? Nejmilejší teto, jdi a zavolej mi Lotara ihned sem — on měl už jednou spálu?"

"Ano, Diano."

"Tak dobře — necht' ihned ke mně přijde, slyšíš? Pak nás nech chvíli samotny. Já s ním chci mluvit."

Paní ze Steinachu vstala a zavonila. — A když se Žofka objevila, řekla jí, aby hned jejího syna zavolala.

Lotar přišel okamžitě. Matka ho očekávala u dveří a sdělila mu, čeho si Diana přeje. Přivedla ho k lůžku, pak opustila pokoj a ponechala mladé lidi pohromadě.

Když Lotar úzkou, bledou lic Dianinu shlédł, ulekl se velice. Zdála se mu velmi změněna. Toto mladé děvče jej nikdy zvláště nezajímalo, nevzal si také nikdy čas se s ní zaměstnávat. Nyní ji pozoroval poprvé pozorně a tu mu byly v bledém, pohublém líčku její překrásné, velké oči nápadny, se zvláštním výrazem na něm spočívající.

Rozpačitě se navzájem pozdravili.

"Ty si přeješ se mnou mluvit, Diano? Nebude tě to přespříliš namáhat?" oslovil ji, soustrastí přemožen, měkčím hlasem.

Zavrtěla slabě hlavou.

"Sedni si blízko ke mně, Lotare, já nemohu nahlas mluvit."

Usedl k samé posteli a zarmouceně na ni pohlížel. Její obličej byl k němu obrácen s tklivým a prosebným výrazem.

"Tak mluv, Diano — ale nena máhej se přespříliš."

Chvilku otálela. Pak promluvil tiše:

"Musím se vyjádřit krátce, Lotare. Tvoje matka ti sdělila, že jsme připadly na pomůcku, kterou se nechá Dornek strýci Heřmanovi zachovat pro případ mé smrti."

"Ty nezemřeš, Diano," odvětil chláholivě Lotar.

Chmúra netrpělivosti přelétla její lice.

"Však já zcela jistě zemru," řekla s jakousi umíněností. "Neztrácejme, prosím, zbytečnými slovy vzácný čas."

On povstal.

"Tak dobře, Diano. Ano, matka mi sdělila všechno a já jsem ji již řekl, že mi nikterak nelze tvoji velkomyslnou obět' přijmouti. Také můj otec to neudělá."

Její čelo se zardělo a její oči pohlédly vážně k němu.

"Není to žádná obět' kterou přináším. Chci pouze svou velikou vděčnost osvědčiti. Mohu-li to uskutečnit, ulehčí se mému srdci. Umírajícímu se nemá žádné přání odpírati, Lotare. Nemohu pokojně zemřít, dokud se o strýce Heřmana nepostarám. Na tobě a na mně zde nezáleží, na sebe nesmíš myslet, pouze na otce. Považ jeho ubohý stav. Chceš ty, jeho syn, méně pro něho učiniti, než-li já? Byl bys špatným spnem, kdyby jsi se vzpíral jej před bídou zachrániti. Nenech mne tak dlouho mluvit — vyplň moji vůli. Je to pouhá formalita. Podejme si ruce, abys mohl se státi mým právoplatným dědicem."

Přejel si rukou přes čelo a v jeho obličej bylo pozorovat nervosní trhání.

"Diano, ty nevíš, co ode mne požaduješ, byl bych bidníkem, kdybych to přijmul."

Pokynula na znamení odporu rukou.

"Ty sám pro sebe nemusíš nic přijímat, jsi-li tak pyšným. Ty můžeš bez rozpaků ihned do Afriky odcestovat, jakmile bude tato záležitost ukončena. Tvoje rodiče zůstanou pak tiše, až do své smrti na Dorneku. A nechceš-li Dornek sobě ponechat, pak dělej co se ti zdá, daruj jej chudým, nebo vymysli něco jiného. Sám za sebe můžeš zamítnouti, ne ale za svého ubohého otce."

Poděpěl si rukou hlavu a pohlédl na ni vážně s povzdechem.

"Jak moudrá slova volíš, Diano — a jak jsi velkomyslnou. V pravdě mohlo by se ti zdáti mé vzpírání malicherným, ale ty zapomínáš jedno, povážila jsi, co se stane, když, jak pevně a toužebně doufám, se opět uzdravíš? Pak jsi ke mně připoutána a pak by jsi své obětavosti litovala. Pak by jsi toužila po zbavení se těch okovů, kterými jsi se sama upoutala. To musíš pomyslet! Ty jsi ještě velmi mladá a nevíš, co chceš udělat."

Dýchala těžce.

"Nestarej se o to — já to vím. Mne udržuje pouze strach o strýce Heřmana na živu — a má pevná vůle, nezemřít dříve, dokud není o něho postaráno. Nemysli na mne, pouze na něho, svého otce."

"Vzdor všemu musíš na to pomýšlet, že se můžeš pozdraviti."

Odpírala nervosně.

"Můj Bože, pak se necháme rozvést, až se po létech z kolonií navrátíš, to je přece velmi jednoduché," řekla s dětinskou netrpělivostí.

Musel se usmát její naivností.

"Dítě — dítě — ty jseš opravdu ještě úplné dítě — a to nevíš."

"Ach vidím, a jasněji než-li ty! Já nehledím ani v pravo, ani v levo, pouze k cíli. Považ, tobě se může v koloniích všelicos přihoditi, především jim nyní nemůžeš ničím přispívat. Jak se můžeš vzpečovat? Netrap mne děle!"

Zavřela oči a vzdychla bolestně.

Vzhlížel k ní až do nehlubšího nitra otřesen. Po chvilce oslovil ji tiše:

"Diano, mohu se ti pouze bezmezně obdivovati. A také bych byl nerad malicherným vedle tvé velikosti. Ale i kdybych já svolil, otec nesvolí nikdy. A on jest tvým poručníkem."

"Tak s ním musím sama promluvit. — Musí to jít. Prosím, postarej se, aby tvůj otec byl sem přinesen. Já chci na každý způsob jeho svolení obdržet." A při tom zůstalo s tvrdostí nemocných a pevnou vůlí strýci Heřmanovi pomoci. — — —

Starého pána přinesli ještě ten samý den k lůžku nemocné.

Z počátku odepřel svoje svolení naprosto rozhodně. Ale Diana nepřestala prositi, nazývala ho tvrdým a nepovolným. Ale on byl příliš čestný, než aby tímto způsobem výhod dosáhl.

Když bylo všechno marné, uvrhla se Diana s pláčem na lůžko a nařikala:

"Tak mne o veškerý klid připravuješ, strýče Heřmane. Jak se mám pozdravit s touto úzkostí v srdci. Jak ukrutný jsi, jak pyšný a nepřístupný. Kdyby jsi mne opřavdu miloval, pak bys mě nemohl tak mučiti."

Plakala a byla plna neklidu a nářku, že se všichni radovali, když přišel lékař.

Ten požadoval zcela vážně, aby se nemocné poskytl klid.

Heřman ze Steinachu byl ze všech stran obléhán a přemlouván; i jeho syn mu domlouval, aby dal svolení. A ve strachu o klid Diany, dal konečně, ač nerad a s odporem, svolení.

V rychlosti byly činěny přípravy.

Také notář byl povolán, který měl poslední vůli nastávající paní ze Steinachu sestavit a sňubní smlouvu napsat.

Diana chtěla býti jista, že nikdo o právní platnosti dědictví Lotarova pochybovati nemůže.

Strýc Heřman zůstal v prvním poschodí, aby byl blíže své milé Diany.

Když všechny obtíže, které se její vůli stavěly do cesty, byly odstraněny, oddýchl si od srdce. Ale byla zároveň i se svými silami u konce a odpočívala pak po celý den v polosněti.

Ležela bez hnutí, se zavřenými očima a pouze časem ptala se netrpělivě, jest-li přípravy pokročily již tak daleko, aby oddavky provedeny býti mohly.

Byl zamračený, deštivý podzimden. Vítr se opíral do zdi Dorneku a hnal děst' do oken.

Z Buchnova poslala Dora Sandersova a její rodiče poslem, který denně docházel do Dorneku se po zdraví Diany poptávat, koš nejkrásnějších květin. Paní Brigita byla na hodinku v Buchnově, aby rodičům Dory vysvětlila, jak to přišlo, že Diana s Lotarem ve sňatek vstoupí.

Nutilo ji to, vůči těmto spřáteleným lidem se ospravedlniti. A nebylo jí také nejsrdečnější účastenství odepřeno. Věděli Sandersovi, že paní ze Steinachu a její muž jsou vážní a rozšafní lidé, kteří se nikdy sobeckými důvody věsti nedávali. —

Konečně se hodina oddavek přiblížila.

K lůžku Diany byl přistaven bíle prostřený stůlek. Na něm ležel myrtový věneček, který Dora poslala, co jedině znamená že se zde uzavíral sňatek.

Teta Brigita, k slzám pohnuta, pozdvihla mladé dívce hlavu a horní část těla podepřela jí polštář. Jemná, vyšíváná košílka zahalovala její útlé, slabé údy, a husté vlasy, kaštanové barvy, padaly těžce přes její ramena.

Žádné ozdoby neprozrazovaly, že tato bledá bytost je nevěstou. Diana odmítla veškeré ozdoby a i ten myrtový věneček byl pouze proto trpěn, že přichází od Dory.

Ležela zde bledá a vyhublá s nadpozemsky se lesknoucíma očima a hleděla na osoby, jejichž přítomnost k tomuto posvátnému úkonu bylo nevyhnutelně potřeba.

Pak byl přivezen strýc Heřman na vozíku. Vedle něho kráčel Lotar ze Steinachu černě oblečený a byl neméně bledý jako nevěsta.

Diana podepsala svatební

smlouvu; pak teprve byla ceremonie nejprve občanského, pak církevního sňatku provedena. Starý vesnický duchovní promluvil pouze několik jednoduchých slov a vložil pak úzkou dětinskou ruku do teplé, silné pravice Lotarovy.

Heřman ze Steinachu sevřel ústa a hleděl upřeně na nestejný pár. Jemné, bezmocné dítě a pyšná, vzpřímená mužná postava, plná mladistvé síly — jaký to rozdíl! Starému pánovi připadlo v poslední chvíli, že je musí od sebe odtrhnouti a toto spojení netrpěti.

"Až vás smrt rozloučí," vyřkl starý pastor.

Tu pocítil Lotar, jak úzká ručka v jeho pravici sebou trhla a jak mrazení otřáslu jejím útlým tělem. Diana se zachvěla při myšlence, že příliš brzo smrt tento svazek rozloučí.

Její oči hleděly úzkostlivě na Lotarovu tvář. Ten sevřel pevně a silně její ručku ve své, jako znamení, že ji chce vhrániti a těšiti. Náhle jí připadal jako sám Spasitel. Vydechla z hluboka a její obdivuhodné oči zářily zvláštním leskem. Jemná červeň pokryla její bledé lice. Všechn strach a úzkost zmizela z jejího srdce. Bylo jí, jako by z jeho pevné, mužnou silou kypící ruky vřely, silící proud do její ruky přecházel.

Byl konec. Pastor odstoupil a notář, který se s lékařem oddavek co svědek účastnil, předložil pak Dianě připravenou poslední vůli k podpisu. Namáhavě, ale pevnou rukou podepsala Diana a klesla s volnějším oddechem do polštářů.

"Nyní je vše v pořádku," řekla, usmívajíc se láskyplně na strýce Heřmana, jehož chvějící se obličej jevil hluboké pohnutí.

Lotar chopil se znovu ruky Dianiny a přitiskl k ní svoje rty.

"Necht' toho nikdy nelituješ, Diano!" řekl pohnutím stisněným hlasem.

Pohlédla k němu s úsměvem.

"Nikdy! Bud' bez starosti. Děkuji ti, že jsi moje přání vyplnil."

"Ach, Diano — zde jest pouze jeden člověk, jemuž jsme díky zavázáni — a tím jsi ty." —

pacientku. Jenom paní Brigita směla zůstat. Stará dáma nemohla se zdržeti slz, když rozhodnutí padlo. Nyní byl další osud jejího chotě v zajištěných pevných kolejkách. Za to vše museli býti pouze Dianě vděčení.

Vřelý, upřímný pocit pro tuto mladou dívku pronikal celou její bytostí. Když se lékař vzdálil, klesla velká, silná paní na kolena u lůžka nemocné, přitiskla svoje ústa na její ruku a pravila pohnutím dušeným hlasem:

"Bůh tě odměň, mé milované dítě."

A pohlížela na Dianu měkce a láskyplně, jako dosud pouze na svého muže a syna pohlížela.

Diana pohlížela do jejích šedých očí, jež na ni tak láskyplně spočívaly. Pak objala chabě starou dāmu okolo krku a řekla s úsměvem:

"Mamínko — nyní jsi mou matkou, dokud ku své pravé matce neodejdu."

"Zůstaň u nás, mé dítě, mé drahé, milované dítě, zůstaň u nás," šeptala paní Brigita zbožně.

Diana zavřela s úsměvem oči. A pak ležela jako bezduchá, jako v polovičních mdlobách.

Když po několika hodinách lékař se k ní dostavil — účastnil se s druhými pány dole v jídelně oběda a jiného řízení — shledal, že se opět dostavila horečka, a teplota stoupala tak prudce, že starostlivě kroutil hlavou.

"Zůstanu raději zde až do večera," řekl paní ze Steinachu.

Teplota stoupala výš a výše. Diana bylabez vědomí a zmitala sebou. Lékař telefonoval domů, že zůstane i přes noc na Dorneku. —

Byla to strašná noc. Venku v přírodě zuřila bouře. Rvala větve, lámala shnilé stromy a trásla divoce okenicemi, jako by hledala vstup do domu, ve kterémž mladý život se smrti zápasil.

Diana časem vykřikla, vyřezala nařikavé zvuky, které paní Brigité srdce rozdiraly. Ani ona, ani Lotar a jeho otec neulehli tuto noc. Lotar stál ve vedlejší pokoji u okna a vyhlížel do bouřlivé noci. Jeho otec seděl ve svém vozíku za ním. Byli sami.

Lotar nemohl odtrhnouti své myšlenky od mladé, obdivuhodné dívky, která vedle zápasila se smrtelnou horečkou. Cítil se stisněn a nevolným. Nyní byl mužem Diany, podle práva a zákona, proto patřil k ní a ona neodolatelně k němu.

Jaká je to zvláštní, obdivuhodná bytost? Na smrt nemocná, jistou smrt před očima, tak mladá a projevila tak neslýchanou sílu ducha, aby člověka, kterého milovala, od nouze a strasti zachránila. Jaká velká energie v tomto polodítěti! Jak ušlechtilé srdce bylo zákeřnou nemocí ohroženo!

Jak svůj obsáhlý majetek s usměvavou tváří darovala, jako by to byla nepatrná maličkost! A jak důmyslně svoji vůli prováděla a jeho i otcovy pochybnosti zažehňala! V pravdě tato malá Diana, o kterou se dosud takřka nestaral, byla hrdinka, byla velkodušná, ušlechtilá bytost.

Pak se mu vracely vzpomínky, jak se zachvěla, jak úzkostlivě k němu pohlédla, když pastor řekl: "Až vás smrt rozloučí!"

"Lotare!" zvolal otec.

On se obrátil. Otec a syn na sebe chvíli beze slova pohlíželi. Pak podal Heřman ze Steinachu svého synovi ruku.

"To jsi k vůli mně udělal, můj synu. Já vím, že by tě žádná jiná mocnost světská k tomu kroku nebyla přiměla. Ta myšlenka tě nemusí tísnit. Ale já — já si připadám, jako bych se za dědictvím honil. Mnohem jednodušší by bylo bývalo, kdybych vás ranou z pistole všech starostí zbavil."

Poslední slova zněla velmi roztrpčeně.

"Ooče, jak můžeš takto mluvit! To nemyslíš vážně."

"Co záleží na zbytečném mrzáku?" tvrdil starý pán zarputile.

Lotar se uchopil ruky otcovy a přitiskl ji ke svým rtům. Dlouho na sebe pohlíželi. Pak se Lotar usmál.

"Naše svědomí jsou čistá, můj milý otče. Jednalo se o upokojení Diany. A máme stále v rukou jejím jménem se neobohacovati. — Očekávejme nejprve rozhodnutí a myslí také trochu na matku. Ona

přece si zasloužila, aby ji starost o tebe byla snáta s beder. Já mohu aspoň bez obav o vás odcestovati a svůj úřad v koloniích nastoupiti. Co se později stane, to necht' osud rozhodne."

Starý pán mu stiskl ruku.

"My si rozumíme, synu —"

"Ano, otče."

Ten si oddychl.

"Nyní jsem spokojen. Ale ještě něco. Co se stane, jest-li Diana, jak si všichni z hloubi srdcí přejeme, se opět uzdraví?"

Lotar si přejel tmavé vlasy, které v zadu krátce byly přistříženy, v předu ve dva díly rozčesány byly.

"Diana mi řekla, že po mém návratu z Afriky, můžeme manželský svazek zrušiti. O tom necht' sama později rozhodne. Ona bude svobodná, kdykoliv si toho bude přát, já ale se citím zavázán." —

"Nebylo by lépe, Lotare, cestu na jihozápad aspoň na tak dlouho odložit, až se zdejší poměry vyjasní?"

"Na to jsem také pomýšlel, otče. — Ale moje smlouva mě váže. Musil bych veliký obnos, jako konvenční trest zaplatiti, kdybych se včas nedostavil. A tolik peněz nemám. Z Dianina jmění nepovažuji ani haléf za své vlastnictví. Také bych stratil výhodné vyhlídky do budoucnosti. Také mě touha po uplatnění vlastních sil pudí. A konečně jsem zde, ať to dopadne jakkoliv, zbytečným. Pozdravili se Diana, jak si vroucně přejí, byla by ji moje společnost obtížnou. Necht' není raději připamatována na pouta, která si sama uložila. Bude mít aspoň čas dojiti sama k nějakému rozhodnutí. Zůstane při tom — já odcestuji v určený čas."

Když se rozednívalo, přišla k nim paní Brigita na chvíli.

Bedřich podával silnou kávu, která je měla občerstviti.

Paní ze Steinachu požádala také lékaře, aby se k nim dostavil, jakmile Dianu prohlédne.

Přišel brzy a zdál se býti rozčilen.

"To je docela neobyčejné s naší pacientkou. Právě jsem ke svému překvapení shledal, že se pře-

ce objevila vyrážka."

Všichni ho poslouchali plni očekávání.

"Je to dobré znamení, pane doktore?" ptala se paní Brigita ze Steinachu prudce.

"Horečka a vyrážka jsou při této nemoci hlavní pomocníci, ony odvádějí příčiny onemocnění z těla. Jest-li ale naše, již silně oslabená pacientka, tomuto novému útoku odolá — to je otázka. Její tělesné ústrojí je při vši útlosti velmi houževnaté. Je s podivením, co taková konstituce mnohdy vydrží. Proto považujeme tuto vyrážku za znamení, že si chce organismus sám pomoci. Těžké dny musíme ještě očekávat a já vás proto prosím, ctěná milostpaní, svých sil šetřiti."

Lékař měl pravdu. Přišly opět velmi zlé dny. — Než k rozhodnutí došlo, musel Lotar odcestovati.

Stav Diany se opět povážlivě zhoršil. Ale zákeřně se plížící nemoc aspoň nyní projevila svou podstatu a mohlo jí býti všemi prostředky čeleno.

Lotar se nemohl s Dianou ani rozloučiti. Když posledně k jejímu loži přistoupil, ležela v horečném bezvědomí a ani ho nepoznala. Políbil beze slova její horkou, nepokojnou ruku a odešel smuten a rozlitostrněn. Že zde jeho vlastní žena ležela, ani pomyslit nemohl. Viděl v ní pouze ubohé dítě, k jehož zachránění by rád byl vlastní život obětoval.

Rozloučení s rodiči bylo krátké a bolestné. Matka se mohla pouze na chvíli od nemocné vzdáliti. Ošetřovala ji s obdivuhodnou obětavostí.

Vzlykajíc, objala svého syna a políbila ho s bolestnou upřímností. Čtyři dlouhá léta ho neměla viděti, celý svět ležel mezi nimi. Otec a syn si němě do očí pohlíželi a tiskli si ruce. Kdo mohl věděti, zda-li toto loučení není na vždy?

Vtísnivé starosti o Dianu zmírnil se jaksi žal za odcházejícím synem. Brigita ze Steinachu zápasila s nemocí Dianinou ve dne i v noci, jako by se o záchranu

vlastního dítěte jednalo. Na krátké hodiny pouze dopřávala si potřebného oddechu, pak sedal strýc Heřman ve svém vozíku u lože nemocné, aby nezůstala samotná s ošetřovatelkou, která sice byla velmi svědomitá, ale jejíž černý šat Dianu děsil.

Před vyplutím své lodi, poslal Lotar ještě telegram s posledním "s Bohem!" a přáním brzkého uzdravení Dianě.

Tato ležela den za dnem v prudké horečce, celé její tělo bylo červené, tak silná byla vyrážka.

Mluvila nesouvisle věty bez ladu a skladu, smála se a naříkala, někdy vykřikla prudce, jako z velkého leknutí. Dovolávala se tety Brigity a strýce Heřmana na pomoc proti neznámému nebezpečí, také jméno Lotarovo se časem vyskytlo. "Až vás smrt rozloučí", vyslovila jednou slavnostně, a hned na to volala úzkostlivě: "Lotare, podej mi ruku, je všelá a silná — pomoz mi přece!"

Pak opět bědovala: "Strýci Heřmane — ó, tvé ubohé nohy — tvé ubohé nohy!"

Tak zápasila v horečném deliriu s vidinami. Také strach před smrtí ji trápil.

"Nenech mne umřít, teto Brigito, ty jsi silná, nenech mne umřít," kvílela, zatínaje prsty do pokrývky.

Ach, srdce tety Brigity a strýce Heřmana snášela hrozná muka při tomto utrpení ubohého dítěte. Vždy hlouběji vkrádala se Diana do jejich srdcí.

Pak přišla opět noc, ve které si nikdo ulehnutí netroufal. Tentokráte byl v přírodě mír. Měsíc v úplňku svítil na obloze a ani větérek nezavanul.

Opět přenocoval lékař na Dorneku, jelikož věděl, že rozhodnutí nastává. V pozdních nečních hodinách dlel nepřetržitě u lůžka nemocné a bedlivě ji pozoroval.

Asi ke třetí hodině ranní vykřikla hlasitě a položila se se slabým vzdycháním na bok. Heřman a Brigita ze Steinachu se mocně ulekli a chopili se křečovitě za ruce.

Lékař povstal, sklonil se pak nad nemocnou a naslouchal pozor-

ně. Tak vytrval dlouho a starý pán zadržoval dech, jako by tím katastrofě mohl zamezit. Konečně se lékař poznenáhlu vzpřimil, a jemně se ruky nemocné chopiv, pozoroval puls. A tu se mihl úsměv jeho tváří a hluboké oddychnutí ulehčilo jeho hrudi.

Přistoupil k starým manželům a tiskl oběma ruce.

"Spí," zašeptal radostně poselství.

A byla to radostná zpráva. Od této chvíle byly útoky horečky zlomeny a Diana mohla být považována za zachráněnou.

Vroucí modlitby vystupovaly z ustaraných — nyní tak nekonečně vděčných srdcí — k nebesům.

Diana spala nepřetržitě, hluboce a pevně až do následujícího dne a pak po krátké přestávce, v které jí silicí prostředky podány byly, opět den a noc až do příštího jitra.

V domě panovalo ticho jako v hrobě, chodilo se po špičkách, aby tento pozdravující sjánek mladé paní na Dorneku nebyl rušen. A Když se konečně druhého dne z rána probudila, hleděla rozespale paní ze Steinachu v tvář.

"Mám hlad, tetičko," promluvil a tiše, slabě se usmívajíc.

Stará dáma radostí div nevykřikla. Bylo to poprvé od onemocnění Diany, co pokrm požadovala.

Lékař byl již nařídil, co se může nemocné dáti neboť i na dále byla velká opatrnost nutnou.

S nejsladší starostlivostí a šťastně se usmívajíc, nodała teta Brigita Dianě nəcotekuté potravu, kterou tato se zřejmou chutí požila. Hned na to usnula znova. Tak to šlo několik dní po sobě. Diana spala mnoho, probudivši se pouze na krátký čas, aby jí něco potravu podáno býti mohlo.

Tak kráčelo polepšení sice pomalu, ale iistě ku předu. Ale útlé tělo potřebovalo celé měsíce, nežli se zotavilo. Pouze poznenáhlu vracela se síla. Celá zima uběhla, nežli mohla Diana lůžko opustiti. Když ale jarní sluníčko teple do oken zářilo a teta Brigita, okno otevřevši, Dianu slunečním paprskům vystavila, tu si žádala tato ven. Paní ze Steinachu ji druhého

dne, jako malé dítě, ve svých silných rukou vynesla ven na verandu. Tam byla prozatím v pohodlné lenošce uvelebensa. Strýc Heřman byl arci také dolů snešen. Jeho vozík byl vedle její lenošky tak postaven, aby na sebe pohlížeti a za ruce se bráti mohli. Jak krásně bylo po tak dlouhém žalářování zde venku, ve zlatém světle a boží přírodě, která se probudila ze zimního spánku.

Paní ze Steinachu zářila plným obličejem a zahájila poznenáhlu zase své vyjížděky na Trumfovi, aby po hospodářství dohlédla. Diana a strýc Heřman opět podnikali výlety do svých tajů, plných říší, plných divů a záhad, a shledali všechno mnohem krásnějším, nežli dříve.

Nyní také dojížděla sem Dora Sandersova z Buchnova, někdy sama, jindy s rodiči. Dořina veselá mysl a dovádivost měly velmi dobrý vliv na Dianu. A když se žertům Dořiným smála, radovali se pěstounové, jako by se jim vzácného daru dostalo.

Vzdor vši práci našla paní ze Steinachu dosti času, aby se "vykrmení" své dcerušky důkladně mohla věnovati.

Statné paní se navrátil starý dobrý rozmar a hlučnost od té chvíle, jakmile starost o život Dianin byla s ní snáta. Pouze v obcování s Dianou se držela na uzdě.

Ale jednou prohodila Diana s potutelným úsměvem: "Teto Brigito, mám-li se brzy a úplně pozdravit a sesílit, pak musím jednou tvoje opravdové hromobiti zaslechnout. Ty se v mé přítomnosti velmi přemáháš, že si pak sama jako nedotknutelná připadám. Spusť jednou do opravdy — myslím, to mne občerství."

To si nenechala paní Brigita opakovat; beztoho jí tohle přemáhání připadalo velmi obtížným. Smála se srdečně a odvětila spokojeně: "Toho se ti může dostat, mé zlaté dítě, jestli ti nic jiného neschází, pak ti bude brzy pomozeno."

A ještě toho dne zaslechla Diana pořádnou bouřku, kterou paní Brigita na dva dělníky spustila, kteří na velkém dvoře mezi domem

a parkem, trávník tak neupravili, jak jej upravit měli a jak paní Brigita nařídila. Diana a strýc Heřman poslouchali na verandě s velkým potěšením její důkladné a hlučné odsuzování provinilců a smáli se upřímně.

"Vid', Diano, to je občerstvující," pravil starý pan.

Ona přisvědčila ochotně: "Ano, budiž Bohu chvála. To mi chybělo, jakoby to bylo něco zvlášť dobrého."

"A je také, má Diano. Bouřkou se očistí vzduch. Milý Bůh dobře věděl, proč lidské povahy tak uspořádal, že jedna jako sluneční záře, druhá jako bouřka účinkuje. Ty jsi moje sluníčko, teta Brigita se stará o hromobití. A opravdu se cítím pouze tehdy úplně blaze, když tak opravdově zahřímá."

Diana přisvědčila. Pak odhodila teplou přikrývku a poprvé povstala sama a dobrovolně.

"Nyní chci tetičce také radost způsobit," pravila s úsměvem a kráčela po schodech s verandy dolů na dvůr a po trávníku k paní ze Steinachu. Ta k ní pospíchala radostně a přece trochu polekána.

"Zlataušku — jen ne hned tak hrdinsky! Jak se raduji, že už můžeš běhat. — Pojd', opři se o mne."

A opatrně provázela Dianu chvilku sem a tam na sluníčku. Diana oživila patrně na silicím, čerstvém vzduchu. Musela se co možná nejvíce venku zdržovat, buď na slunci ležet, nebo se trochu procházet, ale pouze tolik, aby se mnoho neunavila.

Paní ze Steinachu se starala o posilující, patřičnou stravu a věnovala "vykrmování" Diany mnoho času a dovednosti.

Hnědé oči Dianiny počaly živě zářiti, láska k životu a radost z něho se navracely.

Vypadala mnohem větší a vyhublé údy se zaokrouhlily. — Líbezná, kvetoucí panenka se vyklubala z nevzhledné, neohrabané žabky. Teta Brigita byla velmi pyšná na tento roztomilý div, jako by to bylo její zásluhou. Arci, docela neoprávněná tato pýcha nebyla, neboť opatrněji a zdařileji nemohl býti nikdo ošetřován, než

naše smrti uniklá paní na Dorneku.

Lotar dostával časté a obšírné zprávy o stavu Diany. Ale když jednou držel v ruce dopis, v kterém mu otec sděloval, že Diana je opět úplně zdráva, a očividně rozkvétá, pohlížel v myšlénkách na pevné, charakteristické písmo otcovo. Trávil své dny v tvrdé a namáhavé práci v africké jihovýchodní kolonii, nedaleko místa Windhuck zvaného.

Všeho komfortu, ba i pohodlí musel se vzdáti. Holé stěny kolem něho obsahovaly sotva to nejnutnější zařízení. Kolem rozprostírala se pustá krajina. Krátké, jako pošubané křoviny a písek a kement, žádný strom daleko široko. Jak toužil po krásném severním lese, v jeho domově tak krásně rostoucím!

Ale on byl otužilý a neklesal na mysl. Práce mu přinášela spokojenost a také nemusil obcování se vzdělanými lidmi postrádati. Ovšem jej velmi zaměstnávala otázka, jak se jeho, za tak zvláštních okolností uzavřené manželství utváří a co asi Diana — nyní opět zdravá — o tom soudí.

Dianě se vedlo jako Lotarovi. I ona se po svém pozdravení mnoho tou otázkou zaměstnávala, co se stane. Dotklo se jí podivně, když ji někdo "milostivá paní" oslovil. Jednou — léto blížilo se ku konci — seděla Diana se strýcem Heřmanem a tetou Brigitou u snídani na verandě. Bedřich přinesl poštu.

Strýc Heřman prohlédl došlé dopisy, zrak jeho utkvěl zvláště na jednom dopisu, který pak Dianě podal, ostře na ní pohlížeje.

"Psaní od Lotara tobě," pravil.

Diana se velmi zarděla. Dosud obcovoal s ní Lotar pouze prostřednictvím svých rodičů, tak přijímala jeho pozdravy, tak je i o-pětovala. Nyní po prvé se obrátil přímo k ní. Beze slova pohlížela na obálku: "Paní Diana ze Steinachu na Dorneku."

Dotklo se jí podivně, že ji tak oslovuje. Jak zvláštním zdálo se jí toto jméno, napsané jeho pevným, charakteristickým písmem. Nemo-

hla se odhodlat k otevření toho dopisu v přítomnosti jeho rodičů. Jakmile ale snídani byla ukončena, vstala a došla beze slova do parku. Strýc Heřman hleděl za ní zamysleně a jeho ušlechtilá, do-brotivá tvář měla starostlivý výraz. Jak to skončí? myslil.

Paní ze Steinachu pozorovala taktéž Dianu. Když tato mlčky psaní vzala, neotevřevši je, myslila si uraženě: "Zdá se jí býti lhostejným, co Lotar píše."

Jemnou pozorovatelkou lidí paní Brigita nebyla. Strýc Heřman mnohem lépe věděl, že chování Dianino na lhostejnost nikterak neukazovalo.

Diana usedla v parku na lavičku a otevřela Lotarův dopis, její mladistvá hlava se ku psaní hluboce sklonila. Kaštanové vlasy, které teta Brigita po jejím pozdravení obtížně rozčesala, aby nepadly nůžkám za obět', byly na hlavě urovnány v korunky. Slunce vyluzovalo z nich kovový lesk. Diana poskytovala, aniž to sama tušila, rozkošný obraz. Její štíhlé, ušlechtilé modelované údy byly měkce zaokrouhleny a bílé, volně přiléhající šaty, zdobené ručním vyšíváním, jí krásně slušely. Malé nožky vězely v hedvábných punčočkách a ozdobných střevíčkách.

Jak se tato mladá osůbka krásně vyvinula v posledních měsících! Nyní by již žádný muž bez pozornosti a lhostejně neminul. Lotar by ji sotva poznal, kdyby se najednou před ním objevila.

Jeho psaní znělo:

"Má milá Diano! Již dávno mně to nutká, Ti psát, nevěděl jsem ale dosud, co bych Ti měl psát. Necht' se to konečně dnes stane a prosím Tě srdečně, abys moje slova tak přijala, jak mi ze srdce vycházejí."

S velikou, upřímnou radostí jsem četl zprávu o tvém uzdravení. Moji rodičové mi vícekrát psali, že jsi nyní mnohem zdravější, než kdy jindy a že jsi Bohu chvála všechny následky své zlé nemoci šťastně překonala. Jestli jsem milému Bohu za něco upřímně děkoval, tak se to stalo za Tvé uzdravení. Nemohu Ti ani vysloviti, jak mě ta myšlenka těší, že se ze svého

žití opět můžeš radovati.

Ale nyní je také na čase, abychom vážně o našem zvláštním vzájemném poměru pohovořili. Následkem své bezpříkladné obětavosti, následkem své bezmezné dobroty, kterou pouze bezpodmínečně obdivovati mohu, jsi nyní ke mně připoutána. Ty jsi se stala mojí chotí v předpokladu, že musíš zemřít a že tento sňatek zůstane pouhou formalitou.

Já jsem se Tě již tehdy tázal: co se stane, zůstaneš-li na živu. Ty jsi odpověděla, že se můžeme nechat rozvésti, až se navrátím. Já jsem zde na čtyři léta pevně zavázán, má milá Diano. A když zde za dlouhých a osamělých večerů ve svém stanu sedím, pak přemýšlím o všeličems. Tu mi napadlo, že by mohly nastati poměry, které by Ti činily žádoucím, již dříve ode mne se odpoutati. Ty můžeš toužiti po svobodě z různých příčin. Stane-li se tak jednou, pak Tě snažně prosím, abys mi to oznámila. Já pak ihned všechno učiním, abych Tě zbavil pout, která jsi sama na sebe vložila. Prosím, slib mi to, abych mohl býti pokojným, že nejsi proti své vůli ke mně připoutána. Já sám ale cítím se k tobě pevně zavázán a nebudu nikdy požadovati, abychom se rozešli. Ale Ty buď svobodna, zcela svobodna a nezávislá.

Ty musíš býti vždy přesvědčena, že máš ve mně nejvěrnějšího, nejoddanějšího svého přítele, který s radostí vše vykoná, co by Tě zlých následků Tvé obětavosti zbavit mohlo. Jako bratru mi Tvé štěstí vždy na srdci ležeti bude — to nezapomeň. Ty jsi se mi stala milou a vzácnou jako sestra od té chvíle, co jsem pohlédl do Tvé velké, dobrotivé duše, od té chvíle, ve které byly naše ruce z lásky k mému otci spojeny.

Udělalaby mi velkou radost, kdyby jsi mi napsala několik řádků a se mnou sdělila, jak o tom všem — při nabytém zdraví — smýšlíš. Můžeš se mi bez podmínky svěřiti, nikdo nesmýšlí s Tebou lépe a poctivěji než-li já.

Pozdravuji Tě srdečně a upřímně, co Tvůj vždy věrný a oddaný Lotar." (Pokračování.)

Růže Mexika.

Román z mexického života před sto lety.

(Dle různých pramenů napsal Stan. Novotný.)

Konečně zdál se býti i Indiánům čas příliš dlouhý, neboť Černý Pták povstal a přistoupil ke skupině, ve které se nacházel Gomez.

"Také moji bojovníci jsou netrpěliví, zvědět, co bledé tváře odpověděly ku slovům míru, jež náčelník rudochů měl jim předložit", počal. "Já zanechám svého druhu zde jako rukojmí, aby tak bílí bojovníci uvěřili Černému Ptáku, že to s mírem poctivě míní."

Aniž by vyčkal odpovědi na svá slova, vzdálil se Indiánský pohlavár z ležení. — Když dospěl ku čtyřem svým bojovníkům, kteří na něho čekali před ležením, měl k nim jakousi řeč, při níž ukazoval na tábor.

Dobrodruzi, kteří vše to pozorovali z ležení, spatřili po několika minutách, jak jeden z Indiánů vsedl na koně a uhání odtud tryskem, kdežto ostatní usedli za zem a zůstali němí a nehybní, právě tak jako Antilopa ve stanu dona Zamory. —

Hodina za hodinou ubíhala v úzkostném očekávání, stíny večera počínaly se již rozprostírat nad pustinou, ale don Zamora se svými druhy se neukazoval. Ticho, které vládlo v pustině, působilo tísnivě na lidi v ležení, žádný z nich neodvážil se pronésti hlasitého slova; tiše jen sdělovali si dobrodruzi své myšlenky.

Divočina stávala se stále temnější, ticho noci působilo v nitru

dobrodruhů stále větší bázeň; srdce úzkostlivě bušila, neboť stáli zde vystaveni nejružnějším nebezpečím bez vůdce.

Zatím tma tak zhoustla, že nebylo možno více řádně pozorovati Indiány, kteří byli vzdáleni na dostřel pušky od ležení.

A co bylo zvláštního — byl to klam nebo skutečnost — dobrodruhům v ležení se zdálo, že s přibývajícím temnotou Indiáni víc a více se od ležení vzdalují. Vyměnili o tom mezi sebou náhledy.

"To bude nějaký optický klam!" minil Gomez, konejš se tím své vlastní obavy.

"Mně se zdá, jakoby tam vířilo mračno prachu", pravil jiný z hledačů zlata, ukazuje na místo, kde bylo možno pozorovati Indiány za denního světla.

"To bude mlha, nic jiného!" minil Gomez, jemuž úzkost stahovala hrdlo a tato slova jen s námahou ze sebe vypravil.

"Já se přesvědčím", pravil odhodlaně jeden z mužů, přehodil pušku přes rameno a pustil se směrem, kde doufal najíti Indiány, — jestliže místo to neopustili.

S napjetím vyčkávali ostatní návrat svého druhu. Zpráva jeho způsobila ještě větší sklíčenost, — neboť po Indiánech nebylo více ani stopy. S nastalou temnotou odjeli a tím povstal onen mrak prachu, který Gomez prohlásil za mlhu. — Pro ony dobrodruhy, kteří

se zvyky Indiánů byli obeznali, — neznamenal tento tajný odjezd nic dobrého, věděli, že se jedná o nějakou zradu.

Gomez odebral se tudíž k Antilopě, aby mu tento Indián podal vysvětlení o jednání jeho bratři.

"Proč pak?" tázal se, "Indiánský náčelník nenařídil svým bojovníkům, aby zůstali na svém místě před ležením bílých mužů?"

"Co chce můj bratr říci?" tázal se Indián, děláje se nevědomým, ačkoliv ze svého místa mohl vše dobře pozorovati. "O jakých bojovnících mluví můj bílý bratr?"

"O těch, kteří tamto nedávno ještě seděli jako přátelé a kteří nyní zmizeli jako nepřítelé."

"Noc zastínela mlhou oči bílých mužů", odpověděl Indián. Mohou bílí bratři zapáliti oheň, a plameny jim ukáží ty, které hledají. — Ostatně, co na tom bledým tvářím záleží? Nemají jako rukojmí v rukou mne, který čeká na návrat poslů?"

Gomez bylo touto odpovědí lstivého rudocha připamatován na něco, na co až dosud nepomyslel. Povstal a pozoroval Antilopu.

Při rozčilení a bezradnosti v táboře zlatokopů bylo totiž opomenuto použití denního světla k nashromáždění suchého dřeva a chrastí, ježto zásoby, které zde byly, byly včerejší noci úplně spotřebovány. Tak byli tito lidé bezradní bez vůdce, že ani při nastavší temnotě na to nevzpoměli. — Lstivý Indián, který nedostatek dřeva již dávno zpozoroval, chtěl si o tom získati jistotu a jeho rada, zanítiti oheň, nebyla bez úmyslu. Rozpačitě mlčení Gomeze poskytl mu žádoucí jistotu.

Gomez byl zoufalý, když mu návrh Indiánův pojednou otevřel oči; nebylo však možno více napraviti tuto chybu, to dobře chápal. —

Jedinou útěchou byla mu myšlenka, že mají v ruce Indiána, — který se vydává za jednoho z náčelníků. Rozhodl se ale, dávatí na tohoto dobrý pozor.

"Můj rudý bratr jest náčelníkem", obrátil se na Antilopu, "a jako takový nemůže zůstatí zde sám. Já mu dám za společníky ně-

kolik mých bílých bratrů, kteří rádi vyslechnou vyprávění o hrdinských činech velkého pohlavára."

Gomez nespasil potměšilý úsměv Indiánův, když se obrátil k svým soudruhům a šesti dal rozkaz, aby rudého bojovníka střežili a tohoto při jakémkoliv pokusu o útěk usmrtili.

Trapné ticho panovalo nyní v táboře, jež bylo tím trapnější, že nedostatek dříví přiměl dobrodruhy nejen v úplně tmě nebezpečí čeliti, nýbrž naplňoval je též zvláštními starostmi o nevrátivšího se vůdce, neboť tento, postrádaje táborového ohně jako vůdčí hvězdy, snadno mohl při návratu zmýlití se ve směru ležení a toto minouti.

V malých skupinách stáli dobrodruzi, sdělující si šepem své obavy; žádný z mužů neodvážil se uložití se k odpočinku — předtucha stávajícího velkého nebezpečí zaháněla spánek z jejich očí.

Po uplynutí asi jedné hodiny slyšení bylo na rovině jakýsi neurčitý lomoz, které zkušené ucho dobrodruhů zdálo se poznávati jako dupot koní. Gomez odebral se k Antilopě.

"Sluch Indiánův jest jemnější, než bělochů", pravil Apačovi. — "Může mi náčelník říci, zda jest to dupot koní jeho poslů, který jest slyšení v rovině?"

Indián naslouchal několik vteřin se zatajeným dechem.

"Jsou to asi poslové", odpověděl — "kteří se přicházejí ptáti, zda náčelník s vlasem na obličejí a ten, jenž jest nazýván Šebestiánem, — konečně se vrátili."

"Indiáni vědí snad lépe než běloši, že tito náčelníci se nikdy více nevrátí", prohlásil Gomez. — "Jestliže tentokráte neuzavřou mír s tím, jehož soudruhové si zvolili, aby zastupoval místo náčelníka, — pak jest to důkaz, že si přejete válku."

"Dobrá!" pronesl vážně Indián. "Černý Pták jest obávaným náčelníkem, který se nikoho neptá, co má dělat."

Během tohoto krátkého hovoru onen dříve temný lomoz se přiblížil, a bylo možno se domnívati, že jest to tlupa ženoucích se sem Indiánů.

Gomez se obrátil, aby dal svým druhům rozkaz přichystati se k obraně, ale Indián ho zadržel.

"To nejsou poslové mého lidu", pravil, "jest to stádo divokých koní, kteří se ženou k vodě, a moji rudí bratři podnikají na ně honbu." —

Skutečně v tom okamžiku přeletělo kolem ležení stádo divokých koní, které následovali dva nebo tři Indiáni s lasy.

Dobrodruzi si ulehčeně odechli.

"Černý Pták uzavře s vámi mír", pokračoval rudoch, "neboť beze strachu honi ve vašem lovišti. Bílí muži mohou býti klidní."

Gomez byl s tímto vysvětlením, jež zdálo se zcela přirozené, spokojen. O lstivosti Indiánů neměl žádného ponětí, jinak by on a jeho druzi byli museli spatřiti, jak rudoch uvolnil tomahawk za svým pasem. Pozornost, jakou věnovali kolem uhánějícím divokým koním, nechala je na vše jiné zapomenouti. —

Divoká horda minula přední část ležení a opsala pak kolem téhož oblouk, takže po několika minutách dospěla k přední části otevřené vozové hradby.

Tu náhle prot'al vzduch křik děsu.

Před otvorem vozové hradby, kudy za dne byli vpuštěni Indiánští vyslanci, zůstalo stádo koní pojednou jako na rozkaz státi, — a každé zvíře, jež zdálo se býti samotno, v okamžiku mělo na hřbetě Indiána, který dříve visel na boku zvířete, a pojednou ocitl se v sedle. —

Daleko zaznívající válečný křik přehlušoval výkřiky děsu hledačů zlata, a v nejbližším okamžiku stalo se ležení dějištěm hrozného boje.

Gomez, který ve chvíli, kdy koně bez svých pánů pojednou byli těmito obsazeni, stál těsně u Antilopy, zdvihl dyku, aby Indiána probodl — ale ten ho předešel — mocnou ranou tomahawku srazil nebožáka k zemi a zároveň vydal tak mocný válečný pokřik — že se bylo možno domnívati, že pochází od celé tlupy těchto rudých d'áblů.

Nechceme popisovati zuřivý boj,

který se rozpoutal v ležení, vedlo by příliš daleko popisovati jednotlivé scény této porážky v pravém slova smyslu: každý jednotlivý hrdivý čin, který byl rudochy nebo bělochy proveden; jen tolik budíž řečeno, že na obou stranách bylo bojováno s velikou odvahou, že na žádné straně nebylo ničeho opomenuto k opanování pole. Běloši museli ale konečně podlehnouti. V divém úprku oni z dobrodruhů, kteří unikli zbráním Indiánů, hnali se z ležení, jsouce pronásledováni krutými svými nepřáteli.

Zpět zůstavši rudoši, zatím co jejich soukmenovci pronásledovali prchající bělochy, rozdělali oheň, který živili z táborového nářadí, jehož bylo dosti po ruce. I oni nahlíželi potřebu světla, aby se mohli ohlédnouti po kořisti, již jim tábor hojně poskytoval.

U ohně se pojednou objevil bílý jezdec, pronásledovaný jedním, jak se zdálo, Indiánským jezdce. Bílý jezdec byl Sebestián, který vracel se sám, aby stal se svědkem porážky svých soudruhů. Divokými skoky proletěl jeho kůň prostoru tábora, jeho šavle mihala se vlevo, vpravo, udržujíc rudé nepřátele v uctivé vzdálenosti — a v několika minutách opět zmizel.

Jak to přišlo, že se vrátil Sebestián sám? Kde byl don Zamora, kde zůstali Augustin a José? — O tom se dočteme v příští kapitole.

Boj v ležení byl skončen, a Indiáni, kteří se vypravili za prchajícími bělochy, pomalu se vraceli. Ve stanu dona Zamory seděli Černý Pták a Antilopa, jako dva zlí duchové, kteří své poslání zničení splnili a nyní spřádali nové plány.

"Nepřátele rudých mužů jsou poraženi, jen málo jich uniklo, a-bý dali zprávu o zahynutí jejich bratrů", počal Antilopa po delším mlčení, "co slyší nyní ucho Černého Ptáka?"

"Moje ucho slyší hlas horečky", odpověděl náčelník, "která pohlcuje morek mých kostí a ku mně volá, abych se svěřil rukoum nějakého moudrého muže, který by mně ránu zhojil, mé ucho ale také slyší kroky třech uprchlých bílých bojovníků, a hlas velkého ducha

mě říká, že mám býti pomstěn."

"Zítřejší se naši bojovníci po stopách bílých tvářích, aby přání velkého ducha bylo splněno."

Když rudoch domluvil, panovalo opět hluboké mlčení v zničeném ležení, které bylo přerušeno teprve prvním úsvitem nového dne.

Kapitola sedmnáctá.

Ráno onoho dne, jenž měl se stát ležení dobrodruhů tak osudný, opustili jsme naše tři přátele, Gabriela, Pedrilla a Cesara v okamžiku, kdy zanechavše zpět Perrina, nastoupili pochod do údolí zlata.

Asi po půl hodině přišli k prvnímu výběžku pohoří, a nyní stávala se krajina krok za krokem divočejší, romantičtější. Následovali běh jednoho ze dvou ramen řeky a dospěli konečně na místo, kde si řeka prorážela přímo cestu řetězem hor. Od tohoto místa nebylo více možno běh vody sledovati, a naši přátelé museli se pustiti jinou cestou, cestou, kterou Cesarův pěstoun popsal.

Osamělá kuželovitá skála; která se objevila v jisté vzdálenosti, byla cílem jejich cesty.

Čím více se k ní blížili, tím zřetelněji slyšeli hluk vodopádu, který se řítí za onou skálou z hor. Pro Cesara bylo to jisté znamení, že se nacházejí na správné cestě.

Na vrcholku onoho kužele stály dvě jedle, které měly své kořeny zapuštěné v kamenité půdě a vršky své nakláněly nad zející propasti. Mezi oběma těmito stromy spatřili naši přátelé kostru koně, na níž byly ještě zbytky bývalého sedla. Všelijaké trofeje, jež mají pro Indiánského bojovníka cenu, zdobily kostru a vyprávěly poutníkovi, že zde jeden z největších náčelníků Apačů rozbil svůj poslední tábor. Tomuto náčelníku byla upravena hrobka, jaké zřizovali staří Egyptané svým králům v pyramidách.

Byl sice již den, ale mlhový plášť stále zakrýval mohutné hory, které se věžily za kuzelem. — Lehký větřík protrhával sice čas od času tyto mlhy a umožňoval lidskému oku krátký pohled na mocné pozadí krajiny, ale závistivě spustila se opět tato na chvíli

vytažená clona, takže bylo třeba tvar hor spíše uhádnouti, než určitě poznati.

Naši tři přátelé slezli jistou část kuželovité hory, jež při vystupování ukázala se býti dosti příkra, aby se mohli poněkud poohlédnouti po okolí. Před nimi v malé vzdálenosti, ale značně výše, než kde nyní stáli, nalezala se hrobka náčelníka; poněkud stranou od této spatřili vodopád, který své vody řítí se značně výše do jakéhosi kotle v údolí a mezi kuzelem a pohořím tvořil malé jezírko, jež bylo pokryto vodními rostlinami; kolem nacházely se vrby a bavlníky.

Mezi jezírkem a pohořím byla malá plocha naplavené země. To bylo ono ložisko zlata, k němuž tolik lidí podniklo nebezpečnou výpravu mexickými pustinami, a k němuž tak málo mělo jich dospěti. Nad jezírkem a ložiskem zlata spočívala stále ještě hustá mlha a skrývala proto mužům odpočívající tam tajemství.

"Má-li satan někde na zemi dočasný příbytek, pak to musí býti v těchto horách", mínil Pedrillo, ukazuje na mlhový plášť, který zahaloval celou krajinu.

"Zlato má býti příčinou většiny zločinů na světě", odvětil vážně Gabriel, "je-li to pravda, — pak možno připustiti, že zlý duch zde hledal svůj domov, neb dle Cesara má toto údolí chovati tolik zlata, aby jím zničena nebo obšťastněna byla celá generace."

"Dobrý duch to není, který zde sídlí", pronesl Cesar slavnostně, můj dobrý pěstoun musel zde zanechat svůj život v rukou tak zvaného přítele, kterého musím zničit, jak jsem své umírající pěstounce přísahal."

"Trpělivost, můj synu, trpělivost", mírnil ho vážně Gabriel. — "Ve svém dlouhém životě jsem mnohokrát spatřil, že zločinec svému trestu neušel. Vy již přijďte na stopu vraha, aniž byste ji hledal."

Po těchto slovech následovala pomlčka, během které každý ze tří mužů věnoval se svým myšlenkám. —

"Co budeme nyní dělat?" tázal

se Gabriel konečně. "Budeme zde čekat na nepřitele vašeho rodu, nebo si zde naplníme kapsy zlatem a vrátíme se zpět na plantáž dona Diega?"

"Já nevím, co mám dělat", odpovídal Cesar. "Skoro proti své vůli jsem sem přišel, právě tak, jako onoho večera jsem přišel k vám. Pociťuji, že mne sem táhla jakási neviditelná moc; neboť jinak bych nebyl vystavil svůj život tolikerým nebezpečím divočiny, abych se dostal k zlatu, které pro mne nemá ceny a také nevím, co s ním počítí."

Zvláštní zvuk, který zněl skoro jak výkřik lidského hlasu, přerušil mluvčího. Tento výkřik zdál se přicházeti a mohl se jevití pověřivým duším jako výstražné znamení nějakého ducha, který chce lidi zadržeti před znesvěcením posvátného místa mrtvého náčelníka.

Překvapeně pohlédli muži na vrchol pyramidy, leč žádná lidská bytost se tam neukázala. První paprsky vycházejícího slunka pronikaly mlhou, jinak všude panovalo ticho smrti; bylo slyšeti jen hukot vodopádu.

Zvláštní nálada zmocnila se tří přátel. Měl by se v této divočině zdržovati skutečně nějaký lidský tvor? Gabriel se rozhodl, věc tu prozkoumati.

"Jsem přesvědčen, že jsem zaslechl lidský hlas", pravil, "podíváme se, zda mám pravdu. Než půjdeme dále, prohlédneme půdu; nalezá-li se lidé v této krajině, pak musí zde býti také jejich stopy." —

Gabriel a Pedrillo přivykli čísti na povrchu země jako v otevřené knize. Proto také sotva jejich zrak pátravě upřeli na půdu, hned našli, co hledali.

"Zde zanechala stopu noha bělocha", zvolal Gabriel, "a chci se vsaditi, že se tak stalo sotva před deseti minutami."

Pedrillo prohlédl Gabrielem označené místo a potvrdil jeho náhled. —

Starým lovcem objevené stopy bylo skutečně zřítí v písku, a jeho náhled, že teprve před deseti minutami prošel touto cestou člověk, nabyl potvrzení tím, že bylo mož-

no zřejmě pozorovati, jak sešlápnutá tráva se pomalu opět narovnávala. Stopy vedly k pásu bavlníkových keřů, který obklopoval jezírko a ložisko zlata.

Gabriel sledoval stopy až ke keřům, rozhrnul tyto a vrhl pohled na jezírko a pevnou zem okolo, aniž by něco zvláštního zpozoroval; potom se sehnul opět k zemi.

"Muž, který tyto stopy zanechal", pravil po nějakém čase, — "rozhrnul jen křovi, podíval se na místo za ním a pokračoval v cestě na vrchol této hory."

Gabriel a Pedrillo sledovali ještě stopy na krátkou vzdálenost, brzy ale seznali, že je nemožno dále je najíti, poněvadž půda stávala se v těch místech tvrdší a otisk lidské nohy více nepřipouštěla.

"Podíváme se, je-li možno tuto horu obejít", konečně navrhl Gabriel. "Pedrillo, ty mne doprovázíš, a vy, Cesare, počkáte zde na nás!"

Cesar nalezal se sám na místě, kde jeho pěstoun byl zavražděn zrádným přítelem; v blízkosti nesmírného pokladu, po němž potřeboval jen ruku vztáhnouti, aby se stal bohatým jako král.

Jsa poslušen jakéhosi vnitřního nutkání, přistoupil ke keřům bavlníku a tyto rozhrnul. Nezasvěcení naplavená zem na první pohled nepravila ničeho, poněvadž na pohled ničím se nelišila od země jiné, ale cvičené oko Cesaro, schovaně hledače zlata, poznalo okamžitě bohatý obsah zlata v půdě; potřeboval jen jediného pohledu, aby byl přesvědčen, že zde jsou nashromážděny poklady, jež po staletí byly nanášeny vodopádem do jezírka a z tohoto při silném vlnobití a rozvodnění byly naplaveny na okolní pruh země.

Cesar pozoroval zasněnými zraky před ním se rozkládající bohatství; jeho myšlenky však nedlely u tohoto, nýbrž na plantáži dona Diega — u dony Dolores. Zda by ho též odmítla, kdyby věděla, že jest potomkem mocného rodu a majitele takového bohatství? Trpký úsměv obestřel jeho tvář při myšlence, že by krásná dívka mohla změnití své smýšlení, kdyby

zvěděla, že není synem hledače zlata, že není chudobný, — nýbrž bohatý, nesmírně bohatý a šlechtic rodem.

A v té chvíli uzrálo v něm rozhodnutí, že nevezme ani atom tohoto pokladu; nepřál si býti milován k vůli zlatu, na němž lpěla krev jeho pěstouna.

Když se vrátili Gabriel a Cesar, aniž našli nějakou lidskou bytost, zastali Cesara zamyšleného.

"Vy jste během naší nepřítomnosti jistě nezůstal nečinný," pravil Pedrillo k Cesarovi, "zajisté jste se ohlédl po místě zlatého pokladu."

"Pojďte!" řekl krátce Cesar.

Mlčky dovedl oba muže ku křoví a totéž rozhrnul.

"Vidíte — tam, tato naplavenina jest skoro samé čisté zlato, — rozrýpnete-li půdu, najdete nejen zeminy s bohatým zlatým obsahem, nýbrž čisté zlato; pohlédnete-li pozorně, spatříte blyštění ušlechtilého kovu."

Pedrillo a Šebestián přistoupili blíže a uposlechli vyzvání Cesara se zřejmým zájmem.

"Poněvadž ještě nikdo nedotknul se tohoto pokladu, tento vodopád ale stále přináší ušlechtilý kov zajisté již po staletí, tak tloušťka tohoto náplavu nedá se vypočísti; tolik ale je jisto, že masa zlata, jež se zde nahromadila, má nesmírnou cenu."

Pedrillovy oči leskly se při tomto vysvětlení mladého muže a patřily na toto ohromné bohatství, jež se před ním rozkládalo. Zřel jen zlato, čisté zlato před sebou a přemožen pohledem na lesk žlutého kovu, klesl na kolena.

Všechny vášně, o nichž tento muž měl za to, že je v divočinách pohřbil, vystoupily při spatření zlatého pokladu opět a tím mocněji, ježto po leta spaly. Ze statečného, prostého lovce stal se náhle opět bandita, který před dvaceti roky vyjednával s donem Zamorou o krvavou odměnu. Lakota, tento mocný démon, opanovala náhle duši tohoto muže a v jeho duchu vynořila se myšlenka, že jeho dva společníci jsou pro něho příliš mnoho v této divočině; že má v nich dvě osoby, které znají

drahocenné toto tajemství, které musí odstraniti. — Jeho divokostí lesknoucí se oči zavadily o dva stranou stojící společníky — hluboký povzdech unikl z prsou bývalého celního strážníka, jehož posedl démon lakoty. Pomalu povstal, setřel pot s čela, který na ně vyhnalo rozčilení. — Přistoupil ku Gabrielovi, který opřen o pušku, lhostejně pohlížel na poklady, jež ležely před jeho očima.

"Ty jsi mně právě zachránil před velikým nebezpečím, Gabrielu", těžce ze sebe vypravil Pedrillo, vloživ svou ruku na rameno starého svého přítele — "staré vášně hnuly se ve mně při spatření tohoto zlata — tu padl můj pohled na tebe — tvůj klid přemohl demona v mém nitru."

Gabriel se usmíval.

"Tady vidíš, jaké přednosti má život v divočině", pravil prostě. "Mně je dobrá puška milejší, než všechno to smetí zde."

Pedrillo se nyní obrátil k Cesarevi. —

"Musím vás odprositi za ohavné své myšlenky, done Cesare, — hrabě z Mediny", pravil, "dovolte mi, abych učinil pokání."

Pedrillo poklekl před Cesarem, uchopil jeho ruku a chtěl ji přitisknouti na své rty.

Cesar, jenž vše to ovšem nechápal, vyhnul se tomuto zamýšlenému holdu a tázavě pohlédl na Gabriela.

"Povstaň, Pedrillo", kázal Gabriel, "porad'me se raději, co budeme nyní dělat. Dle mého náhledu musíme počítati s tím, tyto poklady pro vás, můj synu, dopravit do bezpečí —"

Cesar se truchlivě pousmál.

"Vykonalí jsme dalekou cestu pustinou k vůli tomuto zlatu, vystáli jsme sterá nebezpečí — a nyní, když jsem došel svého cíle, — hnusí se mi toto zlato. Já pro sebe zříkám se každého podílu na tomto zlatě, neboť lpi na něm krev mého pěstouna, ale vy a Pedrillo jste pro tyto poklady stejně se odvážili života —"

"Já a Pedrillo zříkáme se rovněž tohoto kovu! My ho nepotřebujeme. Co bychom si s ním také počali v divočinách? Leč nebude-

me svůj čas mařiti marnými spory, nýbrž musíme jednati. Předně musíme uvážit, že nejsme sami v těchto borách, proto nejbližším naším úkolem musí býti, pečlivě prohlédnouti okolí."

Pedrillo a Cesar souhlasili.

"Prohlédněme nejdříve ložisko zlata", navrhl Gabriel a přešel hned k činu: rozhrnul křoví a vkročil do údolí.

V tom okamžiku zaduněl výstřel, který probudil snad staletí ve skálách spící ozvěnu.

"Který d'as chce nám zakázati vstoupiti na toto území?" zvolal Pedrillo a zamířil svůj zrak na hrobku Indiánského náčelníka, — odkud dříve lidský hlas, tak jako výstřel nyní, zdál se pocházeti.

Aniž by slova ztratili, spěchali všichni tři k místu, kde doufali najíti člověka a dle všeho nepřítele.

Příkré stěny kuželovité hory, — kde se nacházela hrobka Indiánského náčelníka, byly porostlé hustým houštím, jímž bylo možno našim přátelům dostat se do výše; toto jejich počínání bylo stále ještě dosti nebezpečné, neboť jediný chybný krok přivodil by pád do hlubiny, nehledě k tomu, že mlha byla ještě stále hustá a bránila důkladnému prohlédání okolí náčelníkovy hrobky.

Bez nehody dostali se na vrchol kužele, aniž by našli nějakou lidskou stopu. Nespokojeni s výsledkem své námahy, radili se, co nyní počítati, když náhle prudší závan větru roztrhl obklopující je mlhu a jejich zraku naskytl se pohled do nezměrné dálky.

Němě stáli zde lovci a pásli svůj zrak na neobvyklém obraze. Jejich oči kroužily po nesmírném prostoru, který se jim objevil.

Pokud oko dohlédlo, panoval všude klid, žádné stopy nějakého živoucího tvora nebyly k spatření, a tato nehybnost v přírodě působila tím podmanivěji, jako celý kraj, který ležel před jejich očima a nejevil žádné známky života.

Dlouho stáli přátelé, přemoženi jsouce tímto dojmem. Konečně učinil Gabriel posunek překvapení a položil si ruku nad oči, jak se činívá, chceme-li bystřeji něco viděti a chrániti oko před oslepující-

mi slunečními paprsky.

"Co je?" tázal se Pedrillo.

"Vidíte - tam", odpověděl Gabriel a ukázal rukou na vzdálený bod na rovině, co myslíte, že to je?"

Pedrillo mlčel několik vteřin, během kterých ostře pohlížel v naznačeném směru.

"Jsou to čtyři jezdci, kteří jedou v přímém směru do zlatého údolí", potom prohlásil.

"Máš jezdce ty za bělochy nebo Indiány?" tázal se Gabriel.

"To se při té vzdálenosti nedá ještě určit, ale je to stejné: běloši nebo rudoši — rozhodně nepřátelé."

Přátelé zaujali nyní kryté postavení, — odkud mohli blížící se jezdce pozorovati, aniž by od nich byli spatřeni.

V té samé době objevil se u malého jezírka muž, který se opatrně na všechny strany rozhlížel a pak si vyhledal úkryt pod velkolistými rostlinami, jimiž břeh jezírka byl porostlý.

Tento muž byl Ryno, který během boje v ležení bělochů tajně zmizel. Zrádce dostal se skutečně k svému cíli, ale velmi nepříjemně byl překvapen příchodem našich tří přátel. Objev ten učinil právě v okamžiku, když jeho srdce, radostí přeplněno, hrozilo se rozskočiti. Nemohl se pohledu na zlaté pole nasytit. Při tom jeho zrak zaleťl k vodopádu a bez dechu patřil tímto směrem. — Lehký závan větru dal na okamžik vodopádu jiný směr, takže skála ním byla na chvíli obnažena, a jeho užaslé oko spatřilo balvan zlata, který staletý spád vody ve skále obnažil, a na první pohled dalo se poznati, že jeho cena samotna jest větší, než všeho zlata v údolí. — Když pohled Rynův opět se vrátil do údolí, zpozoroval přítomnost tří lovců, a on to byl, který vyrazil onen výkřik a který, když se viděl ve svých nadějích zklamán, — vypálil onen výstřel na Gabriela. Postranní pěšinou, kterou naši přátelé ještě nepoznali, dostal se do údolí a tím způsobem zachránil se před jejich zraky. Při své zpáteční cestě spatřil též ony čtyři jezdce, a nyní hledal pod širokými listy rostlin ochranu, aby zde

vyčkal věci, jež měly přijíti.

Mezitím naši přátelé na výšině pozorovali blíženi se jezdců s velikou pozorností.

"Pokud mohu nyní rozeznati", ozval se Cesar, jehož mládí propůjčovalo mu bystrý zrak, "muži, kteří sem přijíždějí, jsou běloši."

"Přední stráž dona Zamory", řekl Pedrillo, "brzy zde budeme mít celou tu bandu."

"Nic neukazuje k tomu, že by se za nimi nacházeli ještě jiní jezdci", prohlásil Gabriel. "V žádném případě bychom nenašli lepší místo, než jest naše nynější, odkud celému kmenu divochů mohli bychom vzdorovati. Potom také ještě nemáme žádného důkazu, že by oni čtyři jezdci měli v úmyslu zde se zastaviti. Budu dávat pozor."

Po těch slovech Gabriel uleh a zařídil se tak, že měl hlavu mezi kameny ukrytou a jezdce mohl stále dobře podržovati na očích.

Prohlédneme-li si blíže tyto čtyři jezdce, poznáme v nich dona Zamoru, Šebestiána, Josefa a Augustina, kteří v uplynulé noci po ukončeném boji opustili tábor, aby sledovali stopu Ryna a na něm jako na zrádci vykonali spravedlnost. —

Během noci nemohli dobrodruzi ovšem hledati stopu uprchlíka, — proto podržovali prostě směr k horám, neboť bylo beze vší pochyby jasno, že Ryno za svůj cíl zvolil zlaté údolí.

Když nastalo jitro, dospěli pronásledovatelé skoro již k horám, aniž by věděli, zda najdou toho, jehož hledali.

"On musel před námi mnohem dříve doraziti do zlatého údolí", pravil Šebestián k Zamorovi, "a naše pronásledování bylo tudíž zbytečné."

"Nikoliv zbytečné", odpověděl don Zamora zasmušile, "my ho najdeme a potrestáme."

Slunce mezi tím vyšlo na obzor, a jezdci přiblížili se k horám tak blízko, že je Cesar poznal jako bělochy, když Šebestián náhle zastavil koně, seskočil s něho a na zem se shýbl.

"Poznáváte toto?" tázal se, obrátiv se k Josému a Augustinovi a ukázal jim malý kožený sáček,

jakého používají jezdci místo peněženky.

"Tento sáček patří Rynovi, poznávám jej dobře", prohlásil Augustin.

"Pak jsme na jeho stopě", obrátil se Šebestián k donu Zamorovi.

"Nuže, porad' me se", odvětil tento krátce.

Všichni seskočili s koní, aby se uradili, jakým způsobem mají postupovati proti Rynovi, který nesporně jest ukryt někde v horách.

Naši tři přátelé s velikou pozorností pohlíželi na počínání jezdců.

Gabriel, který se svého místa mohl nejlépe viděti, promluvil:

"Don Zamora, či lépe don Antonio z Mediny, jest to, který nám prokazuje čest své návštěvy."

"Don Antonio z Mediny", opakoval rozčileně Cesar. "Nemýlíte se?"

"Jest to on, poznávám ho velmi dobře."

"Vůle Boží ho sem přivádí", — pravil vážně Cesar, "pomstím památku své matky."

V očích Pedrillových zablesklo, když zaslechl jméno hraběte z Mediny, a bezděčně pozdvihnul klavru přes skalisko, za nímž se ukrýval, aby zjistil, zda by nemohl svou puškou trefiti toužený cíl.

"Pedrillo", — napomínal vážně Gabriel, "buď opatrný, nebo nás zpozorují."

"Jinak není nic jiného k spatření?" tázal se Pedrillo.

"Nic", pronesl Gabriel ostře, ze svého krytu vyhlédnuv. "Od místa, kde se řeka dělí ve dvě ramena, nevidím nic živoucího; na řece vidím tmavý bod, ale není to žádný kmen, nýbrž jak se domnívám, canoe — ale bod ten vzdaluje se od nás s proudem řeky."

"Kdo doprovází hraběte Medinu?" tázal se Cesar, jehož blízkost jeho strýce více zajímala, — než vzdálený předmět na řece.

"Dej Bůh, aby toto canoe, které nyní zřetelně rozeznávám, nebylo obsazeno oněmi kořistníky, kteří jsou ještě horší, než Apačové", — hovořil Gabriel, jakoby neslyšel otázku Cesara.

"Já nevím, co máš stále s touto věcí na vodě", dopáleně se ozval Pedrillo, "povídej nám raději o

těch čtyřech jezdcích —"

"Nemusí se plavec v neznámých vodách starati též o úskalí, jež vidí v dáli? — Naši čtyři jezdci — dva z nich jsou vysláni napřed a právě dospěli k úpatí pohorí, kde sestoupili s koní a vystupují nahoru — jsem zvědav, co ti chlapi budou dělat, až spatří zlaté pole."

"A druzí dva jezdci?" tázal se Pedrillo.

"Ještě jsou na svém místě a radí se — zdá se, jakoby ty dva první byli poslali k obhlédnutí okolí."

Nastala krátká pomlčka.

"Nyní dosáhli pěšiny", oznamoval dále Gabriel. "Aha, nyní našli stopy, které vedou ke keřům bavlíku, rozhrnují křoví, vstupují do údolí — jeden z nich se shýbá, nyní vyskočil jako šílený — ano, ano, tolik zlata oba ti hladovci ovšem nikdy nespatriili — nu, těšte se, moje puška brzy do toho promluví slovíčko."

"Jest hrabě Medina jedním z nich?" tázal se Cesar.

"Bůh uchovej", oznamoval Gabriel. "Jsou to lumpové, jeden z nich má na sobě plášť, který by se dle mého náhledu výborně hodil k výrobě mycí houby — je samá díra."

"To je don José, hledač zlata a hráč na mandolinu", vysvětloval s úsměvem Cesar.

"Ach, oba druzí následují své společníky", pokračoval Gabriel ve svém zpravodajství, "nyní vystupují také na pěšinu — nyní poznávám přesně donu Zamoru."

Opět nastala krátká přestávka.

"Ti čtyři muži se spojili a společně se nalézají na zlatém poli", podával další zprávy Gabriel, — "nyní přišla doba k jednání, musíme se dáti poznati jako držitelé onoho místa. Poněvadž ale nemůžeme své křesťanské bližní jen tak beze všeho postříleti, vyzveme je, aby se vzdali na milost nebo nemilost."

"Dona Antonia z Mediny musím mít živého!" prohlásil Cesar rozčileně.

"To se rozumí samo sebou," odpověděl Gabriel, který náhle povstal v celé své obrovité velikosti a vyrazil válečný křik, který oněm

čtyřem mužům na dolejší plošině jeho přítomnost musel prozraditi.

Don Zamora nebo Antonio z Mediny, jak ho budeme nyní jmenovati, právě se radil se Šebestiánem, že bude nejlépe vrátiti se do ležení, aby se neztrácel zbytečně čas hledáním Ryna, — když onen křik náhle celou situaci změnil.

"Kdo jste a co chcete?" volal silným hlasem Antonio z Mediny, který střelce kugarů od pramene ihned nepoznal.

"Kdo jsem?" zvolal Gabriel. — "Měl jsem již tu čest s vámi se seznámiti, done Zamoro, když vás tehdy znepokojovali kugarři. Víte tedy, kdo jsem. Co chci? Požaduji uznání prvního práva v této pustině, které stanoví za jediného pána země toho, který ji nejdříve vzal ve své držení. Já a moji společníci jsme jedinými držiteli této krajiny, a poněvadž vy jste přišli po nás, žádám vás, abyste dobrovolně se vrátili, to jest jen třem z vás bude odchod dovolen, — kdežto čtvrtý bude vydán do našich rukou, abychom mu připomenuli druhý zákon divočiny."

"Jaký druhý zákon?" tázal se Antonio z Mediny.

"Tento druhý zákon zní: Oko za oko, zub za zub, krev za krev."

"To se zdá býti nějaký lesní muž, jemuž samota pomátla rozum", pravil Šebestián.

"Jak může ten člověk žádati, abychom se vzdali takových pokladů bez boje", křičel José celý bez sebe.

"Já ukončím další jednání výstřelem", mínil s rozhodností Šebestián.

"Prosím vás, střežte se", křičel Augustin úzkostlivě, "onen muž jest nejlepší střelec, jakého jsem kdy poznal, a než vy přiložíte pušku k lici, jeho nikdy nechybná kule odpraví vás již na věčnost."

"Uvidíme, jak daleko jde pošetilost tohoto člověka", ozval se don Antonio. "Kdo z nás jest ten, kterého chcete poučovati o zákonech pustiny", zvolal pak posměšným tónem.

"Vy sám, Antonio z Mediny", odpověděl sám Cesar daleko slyšitelným hlasem, náhle stanuv on a Pedrillo vedle Gabriela.

Don Antonio zdál se býti velmi nepříjemně překvapen objevením se mladého muže.

"A co chcete vy ode mne?" — tázal se, zřejmě dotčen.

"Chci pomstít smrt své matky" — odvětil slavnostně Cesar.

"A ospalý Pedrillo mu při tom pomůže", křičel bývalý celní strážník, "to se stane tak jistě, jako že jsem nezapoměl na svou deportaci na Ceutu."

Při těchto osloveh Pedrillových zbledl don Antonio, neboť nyní mu bylo jasno, že mladý muž o událostech oně, dávno minulé noci, především o smrti své matky a o všem, co jest s tím v souvislosti, dobře jest informován.

Rychlým pohledem přeletěl situaci. Že nemůže počítati na nějakou šetrnost ze strany oněch mužů, věděl ovšem velmi dobře, a že se svými společníky byl bezmocný, aby mohli napadnouti své protivníky, kteří ve svém místě byli dobře chráněni, bylo mu jasno. Jeden okamžik pomýšlel, rychlým útekem dostat se k blízké skalní stěně, aby se dostal z dosahu nebezpečné Gabrielovy pušky, a potom aby se vrátil se svými společníky do ležení a s pomocí všech svých mužů, aby se pak s Gabrielem a jeho přáteli vypořádal. Ale pýcha mu nedovolovala, aby se uchýlil k zbabělému útěku.

"Udělejme té věci konec", zvolal Gabriel silným svým hlasem. "Nechceme prolévat žádnou zbytečnou krev a proto vám poroučíme, abyste se od svého vůdce odloučili a zachovali vůči nám přísnou neutralitu. — Neučiníte-li tak, pak jsme nuceni jednati s vámi dle válečného zvyku — zastřeliti vás, jako byste nebyli žádnými křesťany, nýbrž rudochy."

"Takové zbabělosti se nedopustíme", odpověděl pyšně Šebestián. "My chceme uznati vaše právo jako pánů tohoto místa, poněvadž jste sem přišli první, ale don Zamora opustí s námi společně toto místo."

"Váš návrh vás sice ctí jako poctivého muže", prohlásil Pedrillo, "my ale nemůžeme jej přijmouti, neboť my chceme míti ve své moci toho, kterého vy nazýváte do-

nem Zamorou."

"Dáme vám pět minut času na rozmyšlenou", dodal Gabriel, "po uplynutí této lhůty promluví naše pušky."

"Done Fabio", volal nyní José nahoru k Cesarovi, "když svolíme, toto místo dobrovolně opustiti, bude nám dovoleno vzíti si sebou plnou kapsu tohoto zlatého písku?"

"Plný klobouk", dodal Augustin.

"Ani zrnko nedovolíme vám vzíti z tohoto pokladu", odpověděl Pedrillo. "Naše velkomyslnost mohla by nám přijíti draho", obrátil se ku Gabrielovi, "neboť až tito tři chlapíci opustí nerušeně tyto hory a vrátí se do ležení, poštvou nám celou tu bandu na krk. Proto jsem jim nepovolil odnésti ani zrnko zlata a doufám, že se zlata dobrovolně nevzdají, nýbrž přijmou boj."

"Máš pravdu", odvětil Gabriel zamyšleně, "ale oni mají mé slovo, a já ho zpět nevezmu."

Pedrillo se ve svém předpokladu nezmýlil. José a Augustin byli zachvázeni takovým návaalem vzteku, že jim Pedrillo kategoricky zakázal, vzíti i jen nejmenší částku z nesmírného pokladu, a jejich pochybná věrnost k jejich vůdci obrátila se nyní opět k tomuto.

"Raději zemřeme, než bychom učinili jen jediný krok zpátky", — křičel José vztekle.

"Ano, raději umřít!" řval Augustin, který vrhl při tom úzkostlivý pohled na ústí pušky Gabrielovy.

"Ještě vám zbývají dvě minuty k rozmyšlení", prohlásil Gabriel, míře svou pušku hned na toho, — hned na onoho z oněch čtyř jezdců "Rádi bychom zabránili zbytečnému prolévání krve, a radíme vám proto ještě jednou, odejděte v pokoji."

Šebestián, který byl vážně rozhodnut, dona Zamoru neopustiti, nýbrž po jeho boku zemřiti, vrhl na tohoto tázavý pohled.

Ten, který byl dosud pohřížen v ponuré myšlenky, obrátil se nyní k Šebestiánovi:

"Vraťte se zpět do ležení, Šebestiáne, — vidíte, že moje věc je ztracena; vraťte se ale zpět jako mstitel mé smrti."

Šebestián ani se nepohnul.

"A vy dva", obrátil se don Antonio k Augustinu a Josému, "následujte tohoto muže do ležení, — které potřebuje všechny své obhájce. Šebestián bude od nynějška vašim vůdcem — to sdělte svým druhům jako moji poslední vůli."

Oba dobrodruzi zdáli se býti nerozhodnutí.

Jejich zbabělost kázala jim opustiti nebezpečné místo, jež bylo ohrožováno strašlivou puškou kanadského lovce, ale jejich lakota jim radila, neutéci z místa, které chovalo královské poklady, — po nichž potřebovali jen ruce vztáhnouti, aby si opatřili nesmírné bohatství. — Tato poslední vášeň vnukla jim stejně myšlenky, aniž by se mezi sebou domluvili.

"My se podrobíme vůli dona Zamory", vyslovil se Augustin.

"Mé srdce krvácí při pomýšlení, že bychom měli opustiti toto místo jako zbabělci, ale podrobíme se", dodal José.

Po těch slovech sňali na rozloučenou zdvořile klobouky a chtěli se vzdáliti, aby se odebrali ku svému, na úpatí hory uvázaným koním.

"Stát!" zvolal v tom okamžiku Gabriel hromovým hlasem. "My jsme vám sice odchod povolili, ale bez zbraní. Odhod'te nejdříve vaše pušky do jezera."

Oba dobrodruzi váhali.

"Bude to brzy!" poroučel hromovým hlasem Gabriel.

"Budíži!" pravil Augustin, podobně jako José děláje, jakoby pušku chtěl odhoditi a jakoby umluvení, přiložili pušky k lici a dvě rány zaduněly v horách.

"At' slouží ku zdraví", zvolal uštěpačně Pedrillo. "Špatně míreno." —

"Bídni lotři", zabručel Šebestián. —

Oba dobrodruzi po tomto hrdinském činu ihned hledali spásu v útěku a hleděli co nejrychleji zmizeti za nejbližší skalní stěnou.

"Vezmi si na mušku jednoho z těch padouchů, já druhého", řekl Pedrillo ku Gabrielovi.

"Nech je běžet, oni svému trestu neujdou", mínil klidně Gabriel.

Toto krátké prodlévání zachrá-

nilo oběma bídákům život; zmizeli za skalní stěnou, nechávající druhé v nejistotě, zda sestoupili dolů ku svým koním, nebo zda budou hledati ve skalách úkryt.

"Ty jsi příliš velkomyslný, Gabrieli", vyjádřil se Pedrillo. "Nyní máme v těchto horách dva nepřátele, kteří nám dle okolností mohou dáti ještě hodně práce."

Gabriel pokrčil rameny a zabručel něco, co znělo jako "banda" a "holota".

"On nám ujde", zvolal v tom okamžiku Cesar a opustil své místo a slézal s nebezpečím života příkrý svah; Pedrillo následoval ho s takovou obratností, jež v ničem nezadala zdatnosti mladého muže.

Krátkého toho času, který věnovali naši dva přátelé oněm dvěma padouchům, použil Šebestián k zachránění svého pána.

Spěšně pošeptal tomuto několik slov a násilím ho pak sebou táhl k úpatí hor, kde měli uvázané koně. Dříve než Gabriel mohl pocho-piti, o co se jedná, proč dva jeho druzi tak rychle místo své opustili, vyskočil již don Antonio na koně a uháněl vztekale po rovině. — Zvláštní okolností se stalo, že Šebestián nepoužil svého vlastního koně, nýbrž posadil se na koně za dona Antonia a tohoto se držel, aby při zběsilé jízdě nebyl shozen.

Gabriel rychlým pohledem vše přeletěl a pochopil. Usmál se. Šebestián v slechetném sebezapření posadil se na koně za svého pána, aby tohoto vlastním tělem chránil před nepřátelskými kulemi. — Slechetný ten muž nevěděl, že si naši přátelé přáli míti dona Antonio živého, on však neznal též zručnost střelce, který stál na skalním výstupku s puškou k výstřelu připravenou, aby v příhodném okamžiku zamezil útěk své oběti.

(Pokračování.)

V Americe. "Ty sis koupil nový automobil?" diví se přítel pana žaluda. — "Šel jsem si za-telefonovat do obchodu automobily, a tak jsem si tam musil něco koupit, aby se neřeklo, že to chci zadarmo," vysvětluje pan žalud.

TOUHA PO NEBESKÉ VLASTI.

(Nábožná píseň.)

Podává M. Kafková.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde Bůh Tvůrce na nebesku,
Ježíš Kristus stkví se v lesku,
a kde sídlí svatý Duch,
v Trojici kde jeden Bůh,
na nebi tam jest vlast moje,
u Boha jest domov můj.
U Boha jest domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Tam kde Bůh ve hvězdném bytu
vládne světu na blankytu,
jenž vzdává duchu, čest,
k počtě Boží ona jest.
Kde můj Bůh jest, kde má je vlast?
v nebesích, tam jest domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde jest Ježíš, můj Spasitel.
Ten nad smrtí Vítězitel,
Jenž nám věčnou smrt' odňal,
ctnost a věčnost, radost dal.
Kde jest Ježíš, má jest vlast,
v nebi pravý domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Maria kde v hvězdné výši
nad nebeskou vládne říší,
u Boha nás zastává,
a nám pomoc podává,
u Ní tam jest domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
V nebi, kde můj anděl bývá,
jenž co strážce se na mě dívá,
před zlým mě osvobozuje.
Kde můj Anděl, tam vlast moje,
tam jest pravý domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde ta krásná nebes báně,
zástupy kde svatých Páně
Bohu chválu zpívají
za nás prosby skládají.
Kde jsou svatí, tam vlast moje,
mezi nimi domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde Tvůrce nás všech přebývá,
tam duše má přijít žádá,
tam jest příbytků mnoho
pro dobré připraveno.
Tam touží též srdce moje,
tam jest pravý domov můj?

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde nebeský pokoj vládne

a bázně kde není žádné,
tam jest radost nebeská,
Maria Matka Božská.
Kde Maria, tam vlast moje,
tam jest pravý domov můj?

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde jsou čeští patronové,
naši milí vlastencové,
Svatý Václav, kníže náš,
jenž oroduje za nás.
S nimi bydlet jest vlast moje,
tam jest pravý domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
A když skončí žití moje,
pak radostně vzdychnu sobě,
tam v tom krásném nebi
nebeské dvorstvo bydlí.
Tam bydlet touha moje,
tam jest věčně domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Kde se někdy zas shledáme,
Bohu všickni chválu vzdáme,
kde víc přítel nehyne,
ale k nám se přivine.
Nad hvězdami má jest vlast,
v nebi věčně domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Tam kde Boží věčná záře
s duchem svatých blaží tváře,
tam chce přijít duše má
až v té blahé nebes říši,
tam jest pravý domov můj.

Kde vlast je má, kde domov můj?
Duch můj se již vzhůru vznáší,
Ježíš Kristus vstříc nám kráčí.
Rce mi: "Pojď", dušičko má,
raduj se s Andělama,
kam vždy byla touha tvoje,
budiž věčně domov můj!"

WALLIS, TEXAS.

Vážená redakce! — V tomto týdnu měli jsme velké vedro ve dne i v noci, ale dešťů zůstali jsme ušetření, což pomohlo při sklizni sena, která je oproti loňsku dvojnásobně velká. Přes to, že na začátku sezony hodně píce pomoklo a se zkazilo, budou mít rolníci dostatečnou zásobu na zimu a hodně luk zůstane neposekáno, ježto rolníci nemohou vše sklídit a není místa k dostatečnému umístění píce. — Také úroda korný jest dobrá, až na vodou vytopená místa. Bavlina jest rozdíl-

né hodnoty. Mistry nadobycěj dobrá úroda, jinde zase zničily lijáky slibnou již sklizeň, a housenky zkázu urychlily. Po několik týdnů zdál se marný boj s těmito škůdci bavlňovými; rolníci utratili velké sumy peněz za různé jedy a mnoho času ztrávili poprašováním a rozstřikováním jedů v bavlně. Časté deště smývaly vše z listí, tak že dlouho bylo trávení bez žádoucího výsledku. Nebýti suchého a horkého počasí, vše by bylo padlo za obět' žravým housenkám. Bavlina jest vzrostlá, ale následkem dešťů není na ni mnoho, ač místy jest to lepší, kde lijavce a půda nebyly tak těžké. V našem okolí teprve několik balů bylo očištěno, ještě jest málo bavlny otevřeno.

Milé čtenářky! Jsou to ale krásné popisy těch slavností z Československa. Ani jsem se toho nasytit nemohla. Z mého rodiště bylo jich tam slušný počet; katolické hnutí jest tam opravdové a živé. Obdržela jsem z Prahy dva lístky od účastníků sjezdu—plné podpisů. Jak se zdálo po převratu, že Československo propadne veskrz nevěře a sektářství, a hle, jak se poměry utěšeně vyvíjejí; lid, poznáv omyl svůj, rád vrací se k naší pravé sv. víře katolické a dilo sv. Cyrilla a Methoděje slibuje dobrou žatvu.

Velmi zajímavý popis našeho kapit. města Washingtonu, podává jistá pisatelka z Clevelandu, který seznamuje nás se zajímavostmi a památkami historickými, sídelního města našeho presidenta. Těším se, že ještě hodně se toho dovíme z pera této hodné paní. Díky!

Ve zdejším okolí stále se pokoušejí o otevření nových zdrojů oleje, dosud ale, kromě olejového pole při Orchard, nepodařilo se olej nalézt. Při Orchard nedávno vzňal se plyn v nové studni a vzalo to asi 13 dní, nežli jej dostali pod kontrolu. Hořící plyn hukotem a září, na mile daleko byl slyšen a viděn, a lidé z daleka jezdili se na neobyčejné divadlo podívat.

Dostala jsem asi před měsícem dopis z Afriky z katol. missie v

Ketmanshoop od bratra Vavřina Konička (Br. Laurenz), s prosbou o sprostředkování předplatného na "Českou Ženu", kterou od měsíce února nedostává, ježto předplatné jeho dobrodince již tehdy došlo a nenašel se nikdo, kdo by je obnovil. Získala jsem od těchto paní příspěvek: Mrs. Marie Hundl, 25c; Mrs. Fr. Jetelina, 25c; a Mrs. F. Krejčíček 75c. Zaplat' Pán Bůh! Něco přidaly moje dítka a něco dodávám sama. Tak prosím, zasílejte Br. Laurenzovi dále Č. Ž., aby se občas českou četbou potěšil. Kdyby někdo chtěl ještě na ten účel přispěti, aneb na delší dobu časopis jemu předplatiti, jsem ochotna příspěvek odeslati kdykoliv.

Upřímně všechny čtoucí zdraví, zvláště však milé krajany z Moravského Slovácka.

M. Nováková.

Církevní slavnosti

v provinciálním mateřinci Chudých školských sester de N. D. ve Florence, Nebraska.

Dne 15. srpna 1935 přijaly čtyři postulanky posvátné roucho řeholní z rukou vysoce důst. p. preláta Františka Kopeckého z Duncan, Iowa. Jména těchto vyvolených panen jsou:

sléčna Růžena Brčková z Garner, I., nyní sestra M. Miriam; slč. Anna Kramolišová z Omaha, nyní sestra M. Eleonora.

slč. Anežka Lutovská z Vesleyville, N. D., nyní sestra M. Gabrielis;

sl. Anežka Jelínková z Dwight, Neb., nyní sestra M. Lucille.

V týž den skládaly sv. sliby na dobu celého života setry: M. Bernardina Mazancová z Prague, Nebr.; sestra M. Celina Šefčíková z Pocahontas, Ia.; sestra M. Juliána Pohlová z Bruno, Neb.

Dojemně promluvil ku všem přítomným celebrant Msgre Fr. Kopecký. Líčil vznešenost stavu řeholního, k němuž nikdo jiný než Bůh sám dává povolání. A když Bůh volá, nikdo nemá práva hlasu Jeho se protiviti. — Šťastná jest rodina, ze které si

Bůh vyvolí některého člena ku své zvláštní službě. Šťastné jest dítě, jež — provázeno jsouc požehnáním zbožných rodičů — opouští svět, aby snáze mohlo pracovati pro čest a slávu Boží a pro spasení své i jiných.

Kazatel zajímavě líčil historii jisté rodiny v této zemi. Šest zdravých, schopných dětí svěřil Bůh vzorným rodičům. Ti však, ač jinak dobří v každém směru, neměli, jak se často stává, z počátku porozumění pro vznešenost stavu řeholního; proto když nejstarší dcera jejich vyslovila přání vstoupiti do kláštera, zvolala matka: "Dítě, radši bych tě viděla v rakvi než v klášteře!" A co následovalo později? Zbožní rodiče se konečně odhodlali k oběti, které Bůh od nich požadoval. Dvě dcery staly se řeholnicemi, syn řeholním knězem. Všichni tři dosud žijí a blahodárně působí, kdežto jejich sourozenci, kteří zůstali ve světě, již odešli na věčnost. I dobrá matička se již rozloučila s tímto světem. Dala Bohu, co měla nejlepšího, a Bůh se nedal štědrostí její zastíniti. Dopřál jí hojnost ušlechtilých radostí ze zdárných dětí a klidnou smrt v náručí dcery-řeholnice. Podobně šťastná bývá poslední hodinka těch, kteří některé své dítě věnují zvláštní službě Boží a za čest si pokládají, že je Bůh tak vyznamenal.

Vldp. prelát také se raduje, že osadnice jeho, slečna Růžena Brčková, tu nejlepší stránku vyvolila a příkladem svým — bez jakéhokoliv nátlaku — přitáhla za sebou i mladší svou sestru Albínu. Tak i slečna Lutovská následovala příkladu své rodné sestry M. Bernardiny; sestru M. Julianu předcházely dvě sestry: M. Gerarda a M. Majela, a za sestrou Bernardinou přišly i dvě její mladší sestry, M. Pavlína a M. Leona.

Dne 14. srpna skládaly řeholní sliby na tři leta novicky: M. Monika Kopecká ze Cedar Rapids, Ia.; M. Imelda z Chelsea, Ia.,

rodná to sestra sestry M. Consilie Barešové, a sestra M. Alžběta Nováková z Dwight, Nebr.

Český kazatel důstp. A. Řebec O.S.B., ukázal na příkladech, jak se nynější svět prohřešuje proti ctnostem chudoby, čistoty a poslušnosti; proto mají tím větší čest a zásluhu ti, kteří se k plnění těch bohumilých ctností slibem zavazují. — Anglicky kázal vldp. Msgre James Stenson, administrátor diecese omažské. — Mluvil nejprve o posvátnosti stavu manželského, načež se nadšeně rozhovořil o výhodách, které poskytuje stav řeholní osobám, Bohu zasvěceným.

Stříbrné jubileum pěti řeholnic. V neděli, dne 4. srpna, slavilo pět ctih. sester řádu sv. Benedikta 25leté jubileum své řeholní profese při slavné mši svaté, kterou sloužil v deset hodin v kapli Akademie Božského Srdce Páně v Lisle, Ill., dp. Alfred Kurtin O.S.B., a jemu přisluhovali dp. Dr. Jan Cherf O.S.B., jako jáhen a dp. Ant. Turek, seminarista, jako podjáhen a ctih. fr. Alois Dlouhý O.S.B. jako obřadník. V sanktuariu byli dp. Vojtěch Janáda O.S.B., kaplan z nemocnice sv. Antonína v Chicagu, a vldp. Prokop Neužil O.S.B., převor kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill., který měl slavnostní kázání na thema "Čím se odplatím Hospodinu za všecko, co učinil mi? — Sliby své Hospodinu splním přede vším lidem jeho." (Žalm 115., 12.—14.) Byla to veliká rodinná slavnost, při níž rodiče, bratři, sestry a jiní příbuzní ctih. sester se shromáždili, aby brali na dojemných obřadech podílu.

Ctih. sestry, jež obnovily věčné sliby svého 25. výročí řeholní profese, byly tyto: Sestra Marie Markéta Hurčík O.S.B. z osady sv. Vita v Chicagu. Sestra Marie Vincencie Kojíš O.S.B. z osady sv. Václava v Chicagu. Sestra Marie Vojtěška Jandova O.S.B. z osady sv. Prokopa v Chicagu; Sestra M. Maura Kotrbova O.S.B. z osady sv. Václava v Dodge,

Nebr. Sestra M. Johanna Nadzam O.S.B. ze slovenské osady ssv. Cyrilla a Methoděje v Joliet, Ill. Po sv. evangeliu přistoupily ctih. sestry jubilantky k oltáři v průvodu velebné matky převorky M. Jenovefy Biskupové O.S.B., a ctih. sestry M. Josefíny Princeové O.S.B., podpřevorky, aby obnovily sliby, jež složily před dvaceti pěti lety Pánu Bohu. Po mši svaté přítomní hosté byli pohostěni. Ctih. sestrám řádu sv. Benedikta, jež obnovily řeholní sliby i všem ostatním ctih. sestrám přejeme z hloubi srdce, aby Pán Bůh dále žehnal jejich dílu, které konají pro Něho, církev sv. a národ.

Zlaté jubileum manželství. — V sobotu, 10. srpna, byl chrám sv. Prokopa na Allport ul. svědkem řídké slavnosti — oslavy zlatého jubilea manželství. Dne 9. srpna 1885 chvalně známý český pohrobík p. Antonín Linhart vstoupil v onom chrámu Páně do stavu manželského se sl. Marií Bláhovou, a nyní v témže chrámu Páně obnovili slib manželský, který po 50 let věrně zachovávali. Stalo se tak při slavné mši sv. v 9:30 hod. a kostel sotva stačil pojmouti všechny svědky vzácné této slavnosti. Po mši sv. jubilárové, členové jejich rodiny a příbuzní odebrali se do Česko-Americké síně na 18. ul., kde byl pro ně přichystán bohatý oběd. Pro širší veřejnost byla uspořádána večer hostina v pavilonu Plzeňského Parku, jíž se účastnilo přes tisíc osob. Hostina byla zahájena v 7 hodin. Obřadníkem byl pan Jan W. Voller, starosta Katol. Jednoty Sokol a známý pracovník v katolických kruzích. Hlavním řečníkem při hostině byl p. Julius V. Kuchynka, profesor na universitě Loyola.

Pan Antonín Linhart narodil se v Bračicích, kraj Čáslav, a do Ameriky přijel v roce 1877 ve stáří 14 let. Jeho manželka narodila se v Mazalově, okres Lomnice nad Lužnicí, a do Ameriky přijela v roce 1880. Od svého

sňatku r. 1885 manželé bydleli v České Plzni a byli vždy horlivými členy osady sv. Prokopa. — Manželé Linhartovi měli šest dětí, Antonína, Marii, Josefa, Františka, Růženu a Václava. Antonín a František zemřeli r. 1916. Pan Linhart přináležel ku spolku sv. Víta I.Ú.J. a spolku sv. Sylvestra I.Ú.J. při osadě sv. Prokopa a byl též zakladatelem obou těchto spolků. Dále jest členem Dvoru sv. Prokopa K.L. a spolku sv. Ferdinanda K.L. při osadě sv. Prokopa. Pak je čle-

nem spolku sv. Štěpána číslo 1. Gránské Katol. Jednoty a řádu Plzeň České Americké Jednoty. Též byl zakladatelem klubu Čáslavských Krajanů, který roku 1924. slavil své stříbrné jubileum. Též byl zvolen prvním předsedou Českoslov. Americké Sině jako zástupce spolku Svornost Katolická, nyní spolek sv. Pavla, a v tomto úřadě zasedá doposud. Dále byl zakladatelem spolku sv. Vojtěcha I.Ú.J., spolku ssv. Cyrilla a Methoděje I.Ú.J. a rytířů sv. Vojtěcha

zen 28. června 1898 a Eduard Josef Kudrna, narozen 31. října 1908.

Louis J. Kudrna, místopředseda First National banky ve Wahoo se narodil 1. května 1863. v Syrakovicích, okres Čáslav v Čechách. Navštěvoval českou i německou školu v Golčově Jeníkově. Když mu bylo 14 let, byl dán jako učeň do obchodu se smíšeným zbožím, kde setrval do roku 1883. Když přijel za strýčkem Janem Doležalem do Ameriky, přijel napřed k matce senátora Doležala, kde po prve uviděl nejstarší české katolické noviny v Americe, "Hlas". Za pomoci strýcovy byl první čtyři měsíce zaměstnán u James Keay ve Weston. Další čtyři měsíce pracoval pro firmu W. C. Kirchner. Pak pracoval pro Joseph & Grafe Dept. Store čtyři roky, až do roku 1888., kdy byl zaměstnán firmou Anderson, Collins & Co., která obchodovala s realitami ve spojení s First National bankou. Když tato firma přestala existovat přešel k First National bance, kde setrval 47 let, a kde byl činitelem při půjčkách na farmy v Saunders okrese, běžících do mnoha milionů dolarů. Je též podílníkem a ředitelem v Bank of Prague, Nebr.

Pan Kudrna je též jedním ze zakladatelů Západní České Katolické Jednoty, založené 1898., která pojišťovala krajany v pěti státech. Byl jejím předsedou po 23 let, až do roku 1930., kdy se tato jednota připojila ku Katolickému Dělníku. Byl pak zvolen předsedou spojených jednot do roku 1933., kdy odešel se opět o úřad ucházet.

Byl též členem městského výboru roku 1898 a sloužil jako zapisovatel. Tehdy se protokoly a zápisky psaly perem a inkoustem. Mayor Thomas Killian a pan Kudrna podepisovali vlastnoručně všechny bondy a kupony na nich. Nová radnice byla postavena za jeho úřadování.

Jako osadník osady sv. Václava byl pokladníkem 17 let, a byl

Mr. & Mrs. Louis J. Kudrna of Wahoo, Nebraska.

Alois J. Kudrna a Marie Pospíšilova oddáni byli v chrámu Páně sv. Ludmily v Crete, Nebr., 26. prosince 1891, dle obřadů sv. katolické církve, vdp. Monsignorem Aloisem J. Kleinem z Brainard, Nebraska.

Mrs. Louis J. Kudrna, rozená Pospíšilova, narodila se v Trebi-

tině v Čechách 27. září 1867. a přijela do Ameriky ve stáří 19 let. Manželé Kudrnovi mají dceru Mrs. Louise Jelínek, která se narodila 16. června 1892, a čtyři syny: Emil Louis Kudrna, narozen 21. prosince 1893; Josef Jan Kudrna, narozen 20. února 1896; James Leo Kudrna, naro-

na stavebním výboru pro stavbu školy i kostela. Je též jedním ze zakladatelů odbočky číslo 1833. Rytířů Kolumbových ve Wahoo.

Je jeden ze zakladatelů Wahoo Mutual Loan & Building Association a jako jeden z řiditelů pomohl mnohým ve financování stavby domovů. Je též nejstarším notářem a jeho první dekret je podepsán guvernerem J. M. Thayer-em 20. února 1888. Má též jako cennou památku diplom od hasičských dobrovolníků ve Wahoo, vystavený 16. ledna r. 1893.

Když pan Kudrna přijel do Wahoo, byla tu pouze jedna železnice, a on byl svědkem stavby drah Northwestern a Burlington a doufá, že tyto tři železnice přežijí nynější pro ně špatnou dobu.

Udalo se ve Wahoo mnoho změn za jeho 52letého pobytu zde, on ale je přesvědčen, že nikde není pěknějšího místa ve Sp. Státech než zdejší pěkné městečko.

MILODARY

MILODARY NA HESSOUNŮV SIROTCINEC.

Dp. Jos. Klobouk, Tex., \$1; Fr. Sušek, Mo., \$1; J. Velek, O., \$1; K. Schreder, Wis., 50c; J. Svátek, S. D., \$1; M. Holůbek, Mich., \$1; Marie Grogerová, N. Y., \$1; R. Ladman, N. Y., \$1; H. Bradáč, N. Y., \$1; K. Malik, Mich., 50c; M. Vohmout, F. Zeman, O., po 25c, 50c; F. Mikota, Ill., 50c; Fr. Beláška, Mo., \$1; J. Mikuš, Ill., 50c; J. Kozel, Neb., \$1; M. Obšivec, Okla., \$2; K. Koutný, Neb., \$1; Od účastníků na stříbrné veselé pana Josefa a Julie Radilových, Mo., \$5; M. Vyskočil, Ill., \$1; L. Mandík, N. Y., \$1; A. Bezdiček, Minn., 75c; N. N., Hubbard, Tex., 50c; V. A. Kokeš, Minn., \$1; Pi. Kubičková, Minn., 50c; Marie Sazmová, Ill., 50c; F. J. Pešek, Tex., 50c; C. Malátek, Tex., 75c; J. Kallus, Tex., 50c; Fr. Sloup, Neb., \$1; Anna Dornáková, N. Y., \$1; N. N., Písek, N. D., \$2; H. Hanák, Mo., 25c; Emil Šmíd, Tex., \$1; F. Hlado, Mich., \$1; Ant. a Marie Belikovi, Mo., \$2; F. Hlavata, O., \$1; J. M. Ludwig, Io., \$1.25; M. Kalousek, S. D., \$1; Sp. sv. Martina, K. D., č. 104., Okla. City, Okla., \$5.15; Anna Hodošová, Ill., \$1; B. Hudeček, O., \$2; J. Kůrečka, Mich., 25c; Anna Cambala, Pa., \$1.50; J. J. Vychopeň, Tex., \$1; J. Kratochvil, N. Y., 25c;

Anna Remšíková, Wis., 50c; Anna Márová, O., \$1; M. F. Čaloud, Mont., 50c; A. Hlačky, Ill., \$1; N. N., Clarkson, Neb., \$1; J. Ryšavý, Minn., \$1; J. Drnek, Wis., \$1.25; J. Valíček, Mich., \$1; L. Josefčák, N. Y., \$1.25; J. F. Skluzáček, Minn., \$1; M. Příhoda, Tex., \$1; M. Neuberger, N. Y., 50c; M. Hoffman, Wis., \$1; A. R. Knotek, N. Y., \$2; M. Gallus, Mo., \$1; F. Šmíd, Pa., \$1; Anna Pirová, Pa., \$1; J. Dufák, N. D., 25c; Mat. Brunerová, Neb., \$2.25; F. Klimes, Io., \$1; J. Turek, O., \$1; J. Doležal, Neb., \$1; F. Mikula, Tex., \$1; Odkaz po zemř. Marii Kaurové, Mich., aby se sirotci za ni a za manžela Jana modlili, \$25; C. Průša, Io., \$2.25; P. Havlíček, Mo., 50c; Sp. sv. Anny, Wilson, Kans., \$1; B. Richman, N. Y., \$1; Anna Hradská, Md., 25c; Marie Poncová, Neb., \$1; Fr. Heřmánek, Neb., \$1; T. Kolářik, Md., \$1; E. J. Ptáček, Kans., 50c; M. Balík, Io., \$1; Fr. Švehlák, S. D., \$1; P. Kyselica, Tex., \$1; K. Svoboda, Ia., \$1; J. Svoboda, Ia., \$1; Sp. Blah. Anežky České, čís. 139., Toledo, O., \$2; J. Kučera, O., \$1; A. Stalmashánek, N. Y., \$1; V. J. Příhoda, Tex., \$1; J. Uchytíl, Wis., \$1.25; F. Jurka, F. Kodeš, J. Pakosta, J. A. Stodola, Wis., po \$1, \$4; Barb. Králová, Neb., \$1; J. Holan, Wis., \$2; A. Badalik, Wis., \$1; C. Chromý, Neb., 50c; Fr. Vosmik, Ill., 25c; Anna Slivová, N. Y., 25c; Marie Bártková, N. Y., \$1; Anna Faitová, N. Y., \$1; Marie Trojanová, N. Y., 25c; Anna Stouhalová, Okla., 25c; M. Loskot, Can., 25c; P. J. Maca, Okla., \$1; Ant. Šuláková, Tex., 50c; J. Němec, Kans., 50c; W. F. Kotásek, Minn., \$2; M. Rolenc, Ill., \$3; F. Kasper, Kans., \$1; J. Baran, Tex., \$1.15; Amalie Netardusová, Tex., \$1; N. N., Marion, Kans., \$1; M. Beňák, Neb., 50c; J. Prokop, Ill., 50c; A. Hudek, Ill., \$1; E. Rynda, Ill., \$1; M. Marsík, Ill., 25c; M. Krencik, N. Y., 25c; M. Beneš, Minn., 25c; M. Pytllová, Mo., \$1; J. Mařica, Mo., \$1; P. Žák, O., 25c; J. Kut, N. Y., \$1; Al. Kuchyňa, Minn., 50c; Fr. Holický, Minn., \$1.25; V. Baloušek, Conn., \$1; J. Hellman, Mont., \$1; M. Nechvátal, O., \$1; K. Vaculik, Mich., 25c; J. Šáva, Neb., \$1; J. Vonášek, Ia., \$1; Anna Kohoutová, O., \$1; Fr. Dostál, Mont., \$3; S. Ridzon, O., 50c; A. Divoký, O., \$1; Ant. Musil, O., 50c; Jan Duffek, Ark., 50c; M. Tibenský, N. Y., 50c; A. J. Soukup, S. D., \$1.15; T. Dvořák, Ill., \$2; Čtenářka "České Ženy", Chicago, Ill., \$1; Pi. Bílková, N. Y., \$1; F. Novák, N. Y., \$1; F. Janouš, Minn., \$1.25; M. Novák, Okla., \$1; H. Drozd, Tex., 50c; A. Parma, Tex., 25c; J. Hartz, Tex., 25c; F. Václavík, Mich., \$1; A. Jachmistálová, Wis., \$1; J. Bahr, Wis., \$1; M. Lucek, N. Y., \$1; Anežka Žiškova, Conn., \$2; Sp. sv. Anežky, čís. 76., Berwyn, Ill., \$5; Marie Krcpová, O., \$1.50; M. Kaffková, Tex., \$1; A. Ekhaml, Minn., \$1; A. Krieger, Conn., \$1; N. N., New Prague, Minn., 50c; Marie Janovská, S. D., \$2; A. Novosad, Wis., \$1; Fr. Burich, Wis., \$1; Marie Šlabánková, O., 50c; V. Rut. Kateř. Turková, T. Kolář, N. Y., po \$1,

\$3; Marie Sopucková, Can., \$1; J. J. Jilek, Wis., 25c; F. Brambora, Ill., \$1; M. Míka, Mich., \$1; Anna Růžková, Md., \$2; J. M. Janovská, Tex., \$1; J. Schiffer, N. Y., 25c; Kateř. Pištěková, N. Y., \$3; A. Badalik, Wis., \$1; M. Kirner, Ia., \$1; Pi. P. Čupalová, Mich., 50c; P. Čermák, Ont. Can., 25c; J. Provázek, Cal., 50c; T. Chovanec, Mich., \$1; M. Chmátalová, Neb., \$1; Anna Konečná, Ill., 25c; Františka Macháčková, Neb., 50c; Marie Brusáková, Md., \$2; Edw. Havlíček, Ia., 25c; F. J. Oborný, Neb., \$1; Anna Okenica, N. Y., 25c; Hilda Kotrch, N. Y., 25c; M. Balas, N. Y., 50c; F. Jerábek, Neb., \$1; M. A. Nerud, Mo., \$1; N. N., New York, N. Y., \$1; J. Vašíčka, Wis., \$3; Anna Rajnochová, Tex., 25c; Anna Benešová, Ill., \$1; Anna Rynešová, Wis., 25c; Fr. Velfl, Tex., \$1; M. Zanick, Ill., \$2; M. J. Sklenář, Kans., \$1; F. Blažek, Minn., 50c; P. Gazárek, Mich., \$1; Fr. Barták, Kans., 25c; L. Měchura, Mich., 50c; A. Vosmek, Minn., 50c; J. W. Sodomka, Io., \$1; L. W. Smýkal, Tex., \$1; F. Ondrovčík, Mich., 50c; M. Kvasnica, Okla., \$2; J. Novota, Ill., 50c; M. Hromek, Lennon, Mich., \$2; L. Hejma, O., 50c; A. Handová, Ill., \$1; Sp. sv. Anny, čís. 39., Omaha, Nebr., \$2.50; J. Kalvoda, N. D., \$1; R. Hodan, O., 50c; M. Kordula, N. Y., \$1; Pi. M. Gazárková, Can., 50c; L. Červenka, Tex., \$1.25; R. Sedlmayer, S. D., 25c; Mike Nechvátal, O., 50c; J. C. Váňa, Neb., \$1; F. V. Kučerovi, Neb., \$1.75; C. Belčík, O., \$1; M. Leiblingerová, Cal., \$2; J. Král, Mich., \$1; N. N., Chicago, Ill., \$1; Anna Smeliková, Ill., 25c; A. Sedláček, N. Y., 25c; C. Malčák, Ill., \$1; A. M. Bláha, Ill., \$1.25; J. Matejček, No. Dak., \$1; M. Vonášek, Ill., 25c; N. N., Phillips, Wis., \$1; Pi. J. J., New Prague, Minn., \$2; A. Korn, Ia., \$2; Alž. Nejdliková, Mich., \$1; J. Klečka, Kans., \$1; M. Dvořák, Mich., \$1; Fr. Končák, Tex., \$10; Ant. Šedová, Neb., 25c; J. Kusta, Wis., \$1; K. Lidinský, Ill., \$1; J. Zima, Wis., \$1; A. M. Pejša, Cal., \$1; Čtenářka "Č. Ž.", \$1; M. Mícek, Kans., \$1; M. Bilka, Ky., \$1; J. Bulva, Ia., \$1; Anežka Zapařáková, Tex., \$2.25; Pi. J. Popovská, Ark., \$1; E. Matisko, N. Y., 25c; W. R. Světlík, Tex., \$1; T. Franta, Minn., 50c; F. Holub, Kans., \$1; Anna Macková, Neb., \$1; H. Malon, Okla., \$1; M. Čuchna, Ill., \$2; A. Příbyl, Bison, Okla., \$1; M. Žák, Conn., 25c; J. Skleňák, Mich., 50c; Fr. Dráb, N. Y., \$2.25; J. Cundrla, Mich., 50c; M. Chrenka, Mich., 75c; T. Řezníček, Kans., \$1; Anna B. Novotná, Okla., \$1; L. V. Podhajský, Ia., \$2; N. N., New York, \$2; L. Hejma, O., \$1; C. Melcher, Tex., \$1; B. Musija, Ill., 25c; Dp. Jos. Mařálek, Pa., \$5; J. Kalvoda, N. D., \$1; A. Dostálík, Prague, Okla., \$1; M. Jakubek, Okla., \$1; J. Zeták, Tex., 75c; J. Minář, Mich., 50c; A. Hájek, N. Y., \$2; R. Blažek, N. D., 25c; L. Eis, Minn., 25c; Jan M. Sochor, N. Y., \$10; Frant. Heřmánková, Neb., \$2; Wm. Wirka, Neb., 75c; Pilná čtenářka, Cresco, Ia., \$1; J. J. Kolář, N. D., \$1; M. Yoch, Minn., \$1;

Ignát Fojtik, Tex., \$1; Marie Hájková, Neb., 75c; Anežka Řeřuchová, Neb., \$1; A. F. Řezáč, Neb., \$1; Vděčná čtenářka z Clevelandu, \$1; N. N. Cleveland, O., \$1; St. A. Veselá, Md., \$1; J. Sojka, Can., 25c; J. Sasina, N. Y., 75c; C. Královic, N. Y., 25c; Nejmenovaný, Bruno, Neb., \$25; Marie Baiglová, Neb., \$1; Jan Ptáček, Wis., \$1; Fr. Král, N. Y., 25c; J. Pražák, Tex., \$1; L. Mikloška, O., 50c; Fred Valášek, Mich., \$2; B. Kanulák, Neb., \$1; J. Janoš, N. Y., \$1; Fr. Smejkal, Neb., 25c; A. Stalmashanek, N. Y., \$1; F. Gayzur, N. Y., \$2; M. Bronec, Ore., \$1; J. Tomeš, O., \$1; J. Zajíček, Ill., \$1; Rodina zemř. Josefa Hlavinky, Tex., \$5; M. Loskot, Mont., 50c; A. Novosad, Wis., \$1; Růžena Hůzková, Vermont, \$2.25; M. Hromek, Mich., \$1; Anna Bauerová, Neb., 25c; R. Svoboda, S. D., \$1; J. A. Ptáček, Can., \$1; M. Příhoda, Tex., \$1; J. Karhan, Mich., 25c; F. Zemek, Conn., \$1; Ant. Zella, Tex., \$1; Pi. L. M. Bílková, Ky., \$1; B. Otradovec, Mo., \$1; J. Pentak, N. Y., 25c; Anna Kasková, Wis., \$1; T. Hekrdle, Neb., \$1; J. Holubík, Mich., \$1; F. Zelený, Minn., 50c; B. Stepka, Wis., \$1; A. Kašpeřík, Mich., \$5; Pi. J. Fialová, Conn., \$1; R. Bukáček, Neb., \$1.25; B. Novák, Tex., \$1; Fr. Štván, N. Y., \$1; B. Dytrt, N. Y., \$1; W. B. Gardner, Wis., \$1; Fr. Janicatl, Mich., \$1; Jan Bochníček, Neb., \$1; M. Kučera, Minn., 50c; K. Rasocha, Md., \$1; A. Badalik, Wis., \$2; Fr. Vylvlečka, Tex., \$1.

SMĚS.

Komáři.

Dnes je známo na 1500 komářích druhů. V Čechoslovenka žijí z nich pouze 4 druhy a mezi nimi i druh anopheles — známý jako přenašeč malarie. Ostatní druhy žijí z největší části v tropech. Tam všechny druhy bodavých komárů jsou zahrnovány pod společný název "moskito" (jméno je původu portugalského). Moskyti jsou strašlivou metlou pro člověka a zvíře. V Africe jsou kladení na přední místo mezi jinými ještě osmi zhoubnými ranami, jimiž je tento zeměděl postížen. Běloch bez husté tkáně sítě moskyti je v tropech afrických nemožný. Proto velmocí, jimž patří africké kolonie, snaží se všemi prostředky komáři katastrofu omezit. Vyžádá si to nákladného vysušování bažin, a velmocí vydávají rozmanité zákony, jichž šetření má omezit rozmnožování komárů. Zákonodárci s lékaři a zoology v tomto komářím boji zacházejí často do zdánlivých malicherností. Tak v Zá-

padní francouzské Africe se trestá i odhození krabice od konzervy, neboť se v ní může zadržeti dešťová voda, v níž se pak vyvíjejí komáří larvy a kukly. Kdybychom si pod mikroskopem prohlédli komáři zařízení, udivila by nás jeho jemnost a složitost. Je to celá serie jehel, nožiček a pilek v klidu složených v jediném pouzdru. Tímto jemným chirurgickým aparátem hravě nařezává kůži až k cévám krevním, z nichž pak ssaje. Kromě toho produkují žlázy v ústech komárových jedovatou tekutinu, kterou zvíře přibodnutím vstříkne do rány. Tato tekutina má důležitý úkol, neboť má zabránit srážení krve napadené oběti, aby hladový komár mohl nerušeně pít. Na kůži tekutina působí známý otok, zápal a svědění. Škrábající se nešťastník otok zvětšuje, neboť tímto masírováním rány se podporuje přítok krve. Tak jako zmije za parných dnů produkuje více a ostřejší jed, tak se zdá, že i v tropech komáři jed je působivější. Se zvláštním uspokojením dlužno vyzdvihnout, že tuto někdy nesnesitelnou trýzeň působí člověku jen samičky komáři, kdežto samečkové jsou tvory naprosto mírumilovnými, jsouce vybaveni sosákem, sloužícím pouze k ssání sladkých šťáv z květů. Za příznivého počasí kladou samičky do vody chomáček asi o 100 vajíček. Z nich už během 24 hodin se líhnou červíkovité larvičky, barvy temně rudé. Všude, kde jen cítí samička pod sebou vodu, at' čistou či špinavou, naklade vajíčka. Na zadečku mají larvy dýchací trubičku, kterou vystrkují nad vodu a v té poloze vydrží celé hodiny. Stačí však vodu nepatrně zčeřit a už celé hejno čile, mrskavým pohybem spěje do hlubin. Larvy rychle rostou, každého druhého dne se svlékají a narůstá jim nová — větší košilka. Během 8-12 dnů, za příznivé pohody, mění se larva v kuklu, podobající se drobnému pulci. A za dalších 3-5 dní vylézá z kukly nový komár, jež ihned trápí hlad, pudící samečky na květy, samičky k nezřízenému pití lidské a zvířecí krve.

Sedm měsíců — za tiskovou chybu. Sazeč jistých novin v Lorrachu u Basileje v Německu byl obžalován pro přestupek proti zákonu o útocích na vládu a odsouzen k vězení na sedm měsíců. Jeho provinění bylo v sazečské chybě. Novinám došlo svolání jisté organizace nacionální strany, které bylo určeno k otištění a končilo stereotypním svoláním "Heil Hitler". Bylo ale vysazeno a vytištěno: "Heilt Hitler" ("uzdravte Hitlera"). A poněvadž sazečský šotek byl příčinou takové chyby, musel si sazeč odsedět sedm měsíců. Soud neuvěřil obhajobě sazečově, že se jedná skutečně jen o sazečskou chybu. Pravděpodobně mělo svolání takový význam, že zakončení: "uzdravte Hitlera", zdálo se soudu zcela logickým, že v tom shledal poťměšilý útok na vládu.

Proto. "Proč se ten náš pěvecký kroužek jmenuje Dalibor? Vždyť Dalibor přece neuměl zpívat!" — "No jo, ale my také ne!"

Pohotový. "Co bys dělal, pěšáku Cingilo, kdybys stál na stráží a chtělo se ti spat?" táže se pan rotmistr ve vojenské škole. — Cingila radostně: "Hlásím, pane rotmistře, že bych zíval."

NEBEZPEČÍ KOŽNÍCH NEDUHŮ.

Moje máti trpěla 26 let zlou kožní nemocí nejen na obličeji a rukou, ale po celém těle, ač byla v nemocnicích a měla nejlepší specialisty celého Pittsburgu. Já trpěl různými potížemi a nejvíce též kožní vyrážkou, koupil radiové kompresy co prodává p. Bernard Stříž, B. 712, San Antonio, Tex., které se tak dobře osvědčily, že jsem je zapůjčil matce a po několika měsících zbývaly jen dvě malé skvrny na loktech, které asi brzy též zmizí. Všichni známí se jí táží čím se léčí. Střížovými kompresami které každopádně hlavně pro všechny kožní nemoci doporučuji. S. Bonický, 4309 Romo St., Pittsburg, Pa.

NEBEZPEČÍ V CESTĚ!

Napínavý okamžik pro zřízence vlaku!

Kdesi ve tmě číhá nebezpečí. Ale vždy bděly vlajkář dává znamení lucernou a vlajkou a vlak zastaví. Nebezpečí minulo.

**Příroda Opatřila Vaše Tělo
Vlajkářem.**

- Když se cítíte unaveným a sklíčeným,
- Když nemůžete ani jísti ani spát,
- Když trpíte:

**Bolestmi Hlavy, Obyčejnými Nachlazeními, Nervosou,
Přehromaděním Žluče, Nečistotami Pokožky,
Nepravidelností Střev, Zácrou**

Pak zastává vlajkář svojí práci. Pak jest na čase vzít

Dra. Petra Hoboko

Tento pozoruhodný léčivý prostředek sestavený z bylin, semen a kořenů uznávané léčivé ceny, napomáhá trávení, posiluje výkonnost žaludku, odstraňuje jedovaté nečistoty ze soustavy a tak pomáhá přírodě vybudovati silné a zdravé tělo.

Dr. Petra Hoboko se osvědčilo co upřímný a věrný přítel čtyřem generacím trpících lidí a jest dnes domácím léčivým prostředkem pro miliony. Buďte připraveni pro nahodilé potřeby, když Váš vlajkář dá znamení "Nebezpečí v Cestě!"

Zvláštní Nabídka: Dra. Petra Hoboko není obyčejný předmět obchodu; pouze místní jednatelé mohou jej do dávat. Zvláštní Zkušební Láhev, obsahující 14 uncí léku, bude Vám zaslána, poštovné vyplaceno, za jeden dolar a vedlejší kupon.

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
2501 Washington Blvd. Chicago, Ill.

V Kanadě jest dodáváno beze cla.

Dr. Peter Fahrney & Sons Co.

Kupon č. 2826.

2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Za přiložený obnos jednoho dolaru zašlete mně jednu zkušební láhev Dra. Petra Hoboko, poštovné vyplaceno.

Jméno

Adresa

Poštovní Úřadovna